

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Verlag und Schriftleitung: Marburg a. d. Drau, Badgasse 6 — Fernruf 25-67 — Bezugspreise: in der Ostmark: Vierteljährlich RM 1.20 einschli. 9 Rpf Postgebühr; im Altreich: RM 1.28 einschli. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zeitungszustellgebühr — Postscheckkonto Wien Nr. 55030

Nr. 48 - IV. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 2. Dezember 1944.

Einzelpreis 10 Rpf

Nikoli ne bomo popustili!

Reichsminister dr. Goebbels o novi sliki vojne - Fronta brez bolečin v hrbtu - Nemški narod zopet v posesti svoje stare obrambne sile - „Sovražnik bo preja kapituliral pred našo držo kakor mi pred njegovo gmetno premočjo“

Reichsminister dr. Goebbels je te dni obiskal več mest, ki so bila posebno težko prizadeta vsled letalskega sovražnega terorja, da bi prebivalstvu izrekel Führerjevo zahvalo in priznanje za vzgledno vztrajnost in hrabro vpostavo vseh sonarodnjakov. V razgovorih z lokalnimi uradi stranke in države je obravnaval dr. Goebbels pri svojem obisku bombardiranih mest posamične potrebne ukrepe, obenem pa je orisal naloge, ki jih bo treba izpolniti v prihodnjih mesecih na polju civilne obrambe in totalne vojne vpostave. S pristojnim Gauleiterjem in njegovim vpostavnim štabom je obravnaval minister vsa nujna vprašanja, obenem pa si je ogledal lice mesta ter se v neposrednem kontaktu s prebivalstvom preprčil o stanju ukrepov, izvedenih za zaščito ljudstva in vojnega gospodarstva.

Dr. Goebbels je zamogel vedno znova ugotoviti odlično držo in neumorno delavnost prebivalstva, ko se je v nadaljevanju svojega obiska preprčil v tovarnah modernega orožja o uspešnem napredku naše vojne produkcije. Na sestanku z vodilnimi Parteilgenossen Gau-a so ministra dr. Goebbelsa pozdravili tudi navzoči nosilci briljantov, hrastovega lista in viteškega križa ter mu priredili prisrčni sprejem.

Popoldan je govoril dr. Goebbels na velikem zborovanju, ki je bilo prešinjeno nezlomljive odločnosti naroda ob meji, vztrajati v boju z vsemi zaprekami, dokler ne bo zaslužena zmaga jamčila vsemu narodu življenje, svobodo in zavarovano bodočnost.

Dr. Goebbels je ugotovil uvodoma, da sta letošnje poletje in jesen postavila nemški narod pred tako težke preizkušnje, kakor jih narod v tej vojni še ni doživel. Sovražnik označuje dejstvo, da je nemški narod premagal izredne težave preteklih mesecev in da je danes že zopet v posesti svoje stare obrambne moči, kot „nemški čudež“, mi pa vemo — tako je povdaril minister —, da pri tem ne gre za nikak čudež, temveč samo za rezultat naše stanovitnosti, vernosti in moči naših src.

V svojih nadaljnjih izvajanjih je minister dr. Goebbels primerjal sedanjo borbo z borbo nacionalsocialističnega gibanja, ki je histotako pred definitivnim prevzemom oblasti bilo izpostavljeno najtežjim obremenitvam in raztrgalnim preizkušnjam. Poslušalce je spomnil na 30. januar leta 1933, ko je v syrho karakterizacije tega dneva, s katerim je bil izpolnjen boj gibanja za oblast, izjavil po nemškem radiu: „Ta dan je zmagoslavje žilavosti!“ Tako bo tudi ob koncu te vojne.

Zgodovina — tako je nadaljeval minister — ne daruje narodom, ki so nastopili v boju za svoje življenje in svojo bodočnost,

prav ničesar. V obračunu tako sekularnih izmerov, kakor se odigrava v sedanji vojni, mora naš od korakati ne samo preko višnih zmagoslavja, temveč tudi skozi vse globine najtežjih obremenitev in grenkih protiudarcev, preden ne izvojuje zaslužene zmage.

Obravnavajoč vojaški in politični položaj je opisal minister dr. Goebbels nove možnosti, porajajoče se iz trenutne situacije, pri tem pa je v primeri z našimi prejšnjimi komunikacijskimi črtami ugotovil, da smo danes takorekoč „fronta brez bolečin v hrbtu“. To nam omogoča, da dirigiramo neposredni in nepretrgani veletok sil iz domovine na fronto ter s fronte v domovino. V zvezi s sedanjimi velikimi napori sovražnika je izjavil dr. Goebbels, da so Anglo-Amerikanci, kakor že večkrat v teku pet in pol let, določili par prenapljenih terminov zmage, o katerih pa vemo danes povsem točno, da se bodo že prej ali slej spremenili v težke psihološke in gmetne protiudarce. Razočaranja te vrste samo stopajujejo itak že močno razširjeno nevoljo in vojno utrujenost v sovražnem taboru, s tem pa nastaja nepopravljiva škoda za splošno vojno

moralo Anglo-Amerikancev. V gotovem smislu velja to tudi za vzhod.

Tudi boljševiki so se v postavljanju svojih političnih in vojaških ciljev že tako preobjedli, da se nahajajo danes pred istimi težavnimi vprašanji, ki so nam delala za časa naše ofenzive na vzhodu toliko preglavice. Trenutno zamrznjena ofenziva v Vzhodni Prusiji je dokaz, da je sovražnik ohromel tembolj, čimbolj se oddaljuje od svojih domačih oskrbovalnih in rekrutnih področij. Pod mōro stalno naraščajoče nemške obrambne sile, povečane fabrikacije modernega učinkovitega orožja in številnih novih divizij ljudskih grenadirjev se je podal sovražnik v riskantno tekmo s časom kot vojnim faktorjem.

Rastoči krizi v sovražnem taboru stoji nasproti dragoceni dobitki časa, ki ga je omogočilo hrabro izdrževanje nemških oporišč v Rokavskem zalivu ter ob Atlantiku. Ta dobitki časa nam je pomagal v teku treh mesecev zopet pridobiti našo staro preizkušeno bojno in obrambno moč. Temu cilju služi tudi totalna vojna vpostava nemškega naroda. Sleherni pridobljeni dan zvi-

Bei den Kämpfern im Kurland

Die Strapazen tagelanger Märsche, immer wieder unterbrochen von Angriffs- oder Abwehrkämpfen, spüren die durch den aufgeweichten Boden marschierenden Männer an allen Gliedern. Keinen Augenblick aber erlahmen ihr Kampfgeist und ihr Wille, die Heimat vor der Flut bolschewistischer Massen zu schützen.

##-Kriegsbericht Ernest (Sch)

„Tu si zato, da boš crknil . . .“

Usoda in razočaranje štajerskih prisilnih mobilizirancev na Dolenjskem - Štab vedno prvi beži

Ljubljanski „Slovenski dom“ je v svoji 44. številki z dne 4. novembra objavil sledeče, zelo poučno poročilo o usodi, ki so jo doživeli štajerski prisilni mobiliziranci na Dolenjskem:

Tako je naš sotrudnik imel priliko govoriti s skupino osmih prisilnih mobilizirancev s Stajerskega. Najmlajši je danes star komaj sedemnajst let, drugi devetnajst, a leta teh fantov niso motila, da ne bi tudi oni bili pripravljani napovedati neizprosni boj komunističnim tolovajem na slovenskih tleh.

„Večkrat so me doma na Stajerskem iskali, da bi me odpeljali v gozd“, je začel pripovedovati prisilni mobiliziranec, doma nekje okoli Vranskega. „Imel sem dolgo časa srečo in sem se uspešno skrival. A 18. septembra so me le iztaknili in me odpeljali. Niti niso pustili, da bi vzel za na pot kaj več hrane in cigaret, češ, saj ni treba, ko boš vendar na Dolenjskem, kamor bomo šli, dobil vsega v izobilju. Sicer pa da se bom tako in tako kmalu lahko vrnil, ker bodo z domobranskimi posadkami na Dolenjskem brž obratovali. Prikazali so mi domobrancel kot prave razbojnike, ki se povsem neorganizirano klatijo po Dolenjskem, kjer ropajo, požigajo in pobijajo, vse to početje pa potem naprtijo „osvobodilni vojski“.

„Vtaknili so me v 1. četo, 1. bataljona 8. brigade 15. divizije. V naši četi je bilo takrat 82 mož. Povedati moram še to, da je bil 4. bataljon naše brigade sestavljen izključno samo iz italijanskih komunistov.

Kdaj in kako so ti prišli na Stajersko, ne vem, čudno pa se mi je takrat zazdelo, kako to, da se tudi Italijani bore na slovenskih tleh za našo osvoboditev. Naši četi je povečeval mož s tolovajskim imenom „Miran“, bataljonu pa Bobnar Janez, s tolovajskim imenom „Bobl“, tapetnik iz Sp. Kašija.

V obljubljeni deželi

Čez nekaj dni smo odrinili proti Dolenjski, tej naši obljubljeni deželi, o kateri so nam pravili, da ima vsega v izobilju, le likvidirati

šuje naše šanse, da zamoremo mobilizirane sile čim koristneje vpostaviti.

Tako ustanovitev mnogih divizij ljudskih grenadirjev kakor tudi organizacija in prva preizkušnja Volksturma sta doprinesli k temu, da je ves nemški narod v svoji celoti zopet prešinjšen samozavesti, zaupanja in nove zavesti svojih sil. Nikakor še nismo prekorčili gore. Prav tako točno pa je tudi dejstvo, da se je sovražnega tabora polastila globoka skepa spricho sigurnosti, da nemški narod nikoli in za nobeno ceno ne bo popustil ali pa se udal slabosti.

Ob viharnem pritrjevanju svojih poslušalcev je ugotovil dr. Goebbels, da bo sovražnik preje položil orožje pred našo nezlomljivo držo, kakor da bi kapituliral mi pred njegovo premočjo.

S tem v zvezi je izjavil minister, da nemški narod ne pošilja v boj samo moralnih činiteljev. Tudi nemška tehnika in znanost sta pridno na tem, da preskočita sovražni prehode na nekaterih odločilnih področjih. Najtežavnejši problem, tako je izjavil dr. Goebbels, je za Nemčijo brez dvoma vprašanje sovražne letalske vojne. Toda ravno na tem sektorju naše opreme delamo s polno paro ter je pričakovati, da bomo že v kratkem lahko servirali pomembne uspehe. Dotlej pa se bo moralo prenašati z letalsko vojno zvezana bremena, ki prinašajo posamezniku skoraj vedno bolesterne izgube, žrtve in trpljenje, v zavesti, da so končni

da je treba tam nekaj raztresenih, vojaško povsem neorganiziranih domobranskih postojank.

Prišli smo v Vače, nato pa krenili čez Savo v Predgrad ob Kolpi. Čez vodo smo se prepejli s čolnom. Odtod so nas vodili naprej na Hrvaško. Rekl so, da gremo tja „na počitnice“. A to naše bivanje na Hrvaškem ni bilo prav preveč podobno počitnicam, zakaj tudi tam nam niso dali dosti miru. V Kampanju je bilo za nas, vsaj zame, še prav posebno neprijetno. Tam so se celo ženske norčevale iz nas, češ, „ali ste to kakšna vojska, to ste cigani“. Tudi beseda „svinje“ je tod padla na naš račun.

6. oktobra so poskrbeli tudi za naše kulturne potrebe, čeprav nam spricho hrane, ki so nam je dajali in spricho večnih „pohodov“ takšne kulturne potrebe še na misel niso prišle. Tudi zajtrk je bil 6. oktobra za nas kar prijetno presenečenje: dali so nam prežganko in kruh.

S Hrvaškega smo se vrnili 14. oktobra na Dolenjsko. Čez Savo smo se spet prepeljali s čolnom, potem pa smo šli čez Podturn, Semič, Crnomelj in nazaj proti Žužemberku. Hodili smo seveda samo po noči. Tudi to se mi je zdelo malo čudno, zakaj če res ni nikjer nobene večje nevarnosti pred domobranci, čemu bi se potem morali tako oprežno skrivati na pohodih.

V Crnomelju smo po nekaj dneh spet dobili kosilo. Jedli pa smo vse neslano. Če ne bi bili tako sestradani, prav gotovo ne bi jedli tiste neuzitne čorbe.

Med potjo smo pogosto naleteli na požgane in razdejane vasi. Ko smo vprašali naše komisarje, kaj to pomeni in kdo je to tako razdejal, so nam odgovorili, da so vse to storili — domobranci.

Tisti, ki vedno prvi bežijo . . .

Tako smo prišli počasi v Suho Krajino, kjer smo doživeli rešilni boj z domobranci. Rešilni vsaj za nas, kar nas je zdaj tu. Domobranci so naši edini temeljito posvetili. Brž so nas izvohali in že takoj naslednji dan, ko

uspehi in veliki doseženi cilji v zgodovini vedno le triumfi žilavosti in zmage vztrajnosti, ki jih zamoremo izvojevati samo s čednostjo stanovitnosti in s hrabrostjo naših sre.

Govornik se je nato bavil z uničevalnimi nameni, ki jih napoveduje sovražnik s činično odkritostjo. Ne preostane nam nobena druga izbira več. Fanatično in odločno se moramo boriti, da bi tako bili pripravljani na veliko uro. Sovražnik je s tem doprinesel svoj prispevek, da ne bomo nikdar verjeli njegovim mikavnim obljubam in vabam. Naša volja, izdržati in se tako dolgo boriti, dokler ne bo dokončno odbit naskok naših sovražnikov, je povezana z našo rastočo vojaško močjo za oblikovanje popolnoma spremenjene situacije.

Nova slika vojne pa po ugotovitvi dr. Goebbelsa ni samo odraz našega organizacijskega talenta ali naše tehniške nadarjenosti. Tu so naše stare in preizkušene vojne čednosti, ki dajejo Führerju v roke predpogoje, da bo nemški narod po premaganju neštevilnih težko povedel k definitivni zmagi.

Z gorečo izpovedjo za Führerja in z zabljujo, zbrati vse moči in vsa sredstva, da bi se tako zajamčila sigurna zmaga nemškega naroda, je končal ta pomembni apel v Gau-u, ki je bil vsled vojne izredno težko prizadet.

smo prišli v Ambrus, se je začelo. Začelo je regljati od vseh strani in domobranski minometalci so tudi dobro opravili svoje delo. Mnogo „naših“ je bilo ubitih v tem boju, zlasti hudo pa je trpel četrti bataljon, v katerem so bili sami Italijani. Ves ta bataljon je bil docela razbit. Iz njega so rešili eno samo težko strojnico, pa še ta je bila močno poškodovana, tako da prav gotovo ni več uporabna.

Kakšen bojni duh vlada v vrstah te „osvobodilne vojske“, pa najlepše dokazuje dejstvo, da je štab naše brigade zbežal med prvimi in pustil svojo raztepeno vojsko na cedlu.

Takšen je bil resnični „uspeh“ njihove agitacije, s katero so nas speljali na limanice. To je resnica o tistem 15. septembru, do katerega so rekli, se je priglasilo v „osvobodilno vojsko“ nad 23.000 domobrancel. To pa na drugi strani tudi potrjuje, kako „revna“ in „neorganizirana“ je domobranska vojska“.

Drugi pripovedujejo isto

Drugi prisilni mobiliziranec s Stajerskega, ki je danes videti sila zadovoljen, da je vsaj spodobno in toplo oblečen in da redno dobiva tečno hrano vprav od tistih, proti katerim so ga komunistični tolovaji poslali v boj, pa je o bojih pri Ambrusu povedal še nekaj drugih podrobnosti.

„Boji v Ambrusu so trajali od 8. do 12. ure. Bilo je na petek. V teh štirih urah, v katerih se je odločila — hvala Bogu na dobro — naša usoda, smo imeli priliko do dna spoznati na eni strani vso zlaganost tolovajske propagande, na drugi strani pa videti v dejanju vso velikansko razliko med „osvobodilno vojsko“ in domobranci. Tedaj smo tudi, vsaj jaz, končno spoznali, kje edino je naša rešitev.

Tisti petek nam je v Ambrusu komisar nenadno sporočil, da gresta dve koloni Nemcev. Čakali smo vso noč in se tresli, kaj bo, ko pridejo v našo bližino. Zjutraj nenadoma „uzbuna“ in ukaz, da se je treba naglo pripraviti, obrati svoje stvari in kreniti dalje. Druga naša četa je šla hitro naprej, četa s strojnicami pa je ostala zadaj, prav tako je ostal zadaj poveljnik brigade, a že brez konja. Blizu Lašč so nas nagnali „v strelce“. Skoraj polovica nas je bila brez vsakega orožja. Drugi so imeli francoske puške, a municija ni bila prava. Ko so videli, da je stvar le preveč resna, so nekaterim dali italijanske puške. Tudi jaz sem dobil italijansko, nabojev pa je bilo nekaj za italijansko, nekaj pa za angleško . . .

S puškinim kopitom

Potem pa v patrolo. Stojim in nenadoma zagledam kolono v zelenih oblekah. A le malo časa mi je ta zelena kolona privoščila, da sem jo od daleč lepo gledal, zakaj že so začele udarjati granate. Dobro so morale zadeti, zakaj že po prvih izstrelkih je drugi vod naše čete prbežal nazaj, ne več cel. Poveljnik Zupančič se je začel dreti „Jurisi!“, a nihče ga ni poslušal, nikomur ni dišalo, da bi se pognal v tako nesmiseln naskok.

Poveljnika je to tako razdejalo, da je začel svoje „borce“ kar s puškinim kopitom tolči po hrbtu. A tudi to ni dosti pomagalo. Potem

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. — Verlagsleitung: Egon Baumgartner. Hauptschriftleiter Friedrich Golob: alle in Marburg/Drau, Badgasse 6.

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 3 vom 10. April 1943 gültig. Ausfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugs-geldes.

je poiskal drugo rešitev: v strelce na levo krilo! Kmalu sem videl, da tudi s tem ne bo nič, zakaj kdor je skočil nekoliko bolj naprej, je že obležal in se ni ganil več. Naprej torej ni šlo. Morda bo pa šlo, če udarimo drugam nazaj, si je mislil poveljnik in že dal povelje za naskok. Vpil je:

„Če se tod ne prebijemo, smo izgubljeni!“ A „visoki“ vojaški duh naše vojske ni dovoljeval, da bi kdo streljal na nasprotnika... Nihče si namreč tega ni upal, ker je vedel, da bi s tem priklil samemu sebi smrt.

Ko tudi to ni pomagalo, smo začeli bežati spet na drugi hrib. Pa tudi ta rešilna biljka se nam je otrgala. Tudi tod smo naleteli na domobranski oddelek. Poveljnik Zupančič se je, brzi, ko je zagledal, da se tam nekaj premika, zadril: „Kdo je tam?“

Odgovor: „Drrr... drrr... drrr...“ Nastala je zmeda, kakršne še nisem doživel. In vendar je bila ta zmeda odrešilna zame. Izkoristil sem jo in ušel, potem se pa v St. Vidu priglasi k domobrancem, od tam pa so me poslali v Ljubljano. Vesel sem, da sem se rešil, le to bi rad sporočil tja na Štajersko svojim domačim, da sem hvala Bogu živ in zdrav in da zdaj povsem drugače gledam na tisto „osvobodilno vojsko“, v katero so me nasilno odvedli.“

Dva druga prisilna mobiliziranca s Štajerskega, ki sta bila tudi pet do sedem tednov pri tolovajih ter okusila nič manj dobrot iz „dolenjskega raja“, sta se priglasi domobrancem celo na Grosupljo.

Nauk za druge

A ti štajerski fantje niso povedali samo tega, kako so jih odpeljali s silo od doma in kje so potem hodili do trenutka, ko so jih sprejeli domobranci, marveč še mnogo drugega, za komunistično tolovajstvo dokaj značilnega, za vse tiste pa, ki še vedno premišljajo, s katerim naj „potegnejo“, tudi sila poučnega in ne preveč spodbudnega. Na primer take-le stvari:

Po vsem tem, kar so štajerski prisilni mobiliziranci doživeli na Dolenjskem, so mnogi naglo spregledali, kam so prav za prav prišli in sklenili pobegniti za vsako ceno nazaj na Štajersko. Mnogo jih je zbežalo spet nazaj čez Savo. Nekdo je dejal: „Samo da se kako prebijem spet nazaj domov, potem bom že pokazal tistim terencem...“

„Tu si zato, da boš crknil...“

Da, ti ubežniki bodo gotovo najboljša propaganda za pravo stvar, zakaj ne samo, da se ne bodo nikoli več dali prestopiti z lepimi gesli, ki jih imajo rdeči vedno na jeziku, marveč bodo lahko zdaj iz lastnih izkušenj

„Mamica, povej, zakaj?“

„Mamica, povej, zakaj dom smo izgubili? Mamica, povej, zakaj očka so ubili?“

Mamica pa žalostna solzo si utrne in mi vsa utrujena vsakokrat odvrne:

Očka ljubil je Boga, cerkev, domovino, varoval je hudega tebe in družino.

Tolovaji so zato očka odpeljali, nam pa ljubo hišico prav do tal požgali.

Ljubi očka je postal mučeniška žrtev, ker je Bogu zvest ostal, zdaj je v gozdu mrtev.“

Ing. Siegfried Tremli:

Zaman so krinke!

Od pamtliveka se poslužujejo židje svoje posebne taktike: svoje satanske načrte prikrivajo s sladkimi govori in izjavami, da bi tako lažje preslepili človeka in ga vpregli za svoje temne namene. To taktiko si je prilastil židovski boljševizem, ki jo uporablja tam, kjer se zaveda, da prebivalstvo odklanja ali najmanj nezaupljivo sprejema boljševiski program razlastitve, brutalni sistem Stahanova in boljševisko krvavo strahovlado. Delovanje komunistične stranke v pokrajinah bivše Jugoslavije je smatrati tedaj kot pravi vzgled primera. Komunistom pod vodstvom kriminalnih tipov je bilo jasno, da široka masa prebivalstva Srbije, Hrvaške, Slovenije, Gorenjske in Spodnje Štajerske odklanja komunizem na podlagi svojega zdravega, bistveno kmetskega gledanja na življenje. Radi tega so zakrinkali svoje boljševizajske namene z donečimi frazami kot na primer „Narodna osvobodilna vojska“, „Osvobodilna fronta“ itd.

Ves ta manever zakrinkovanja pa ni mogel preprečiti dejstva, da se je komunistično ozadje pokazalo v vsej jasnosti bodisi vsled dejanskega zadržanja ali tudi vsled stotine izjav, govorov in sestavkov.

Boljševiški tolovajski voditelji Tito se je naravnost rogal dejanskega stanju, ko je po svojem sestanku z zastopnikom londonske emigrantske vlade, Subašičem, izjavil sledeče:

„Radi tega izjavljamo opetovano, da se ne borimo za nikakšni komunizem v Jugoslaviji, kakor zatrjujejo to naši neprijatelji.“

Ta izjava, ki postavlja dejstva takorekoč na glavo, je zgolj spekulacija na neumnost. Ali je morda tolovajski vodja Tito-Broz svoj lastni sovražnik? Isti Tito-Broz je namreč na nekem zborovanju v Jajcu izjavil novembra 1943 dobesedno sledeče:

„Edinole komunistična stranka je vodila oboroženi upor narodov.“

Pri obeh teh izjavah, ki sta popolno protislovje, je značilna okolnost, ki potrjuje vse to, kar je v priložnem članku povedano že v začetku:

Deklaracija je bila namenjena za široko javnost, da bi prikrila prave namene, dočim je bil govor v Jajcu izgovorjen zgolj pred zaključenim forumom „informiranih“ tovarišev.

Nikogar pač ni začudilo dejstvo, da je Tito kot stari komunist vedno le postopal po navodilih Moskve in da je šele nedavno osebno v Moskvi prejel povelja za dokončno boljševizacijo Balkana, ki jo kot dober učenez izvaja sedaj v Belgradu brez vsake krinke.

Brezmejno zgočaranje je prineslo to dejstvo samo tistim, ki so verjeli frazam o „nacionalni osvobodilni fronti“ in sedaj uvidevajo, da so sami odprli vrata boljševizmu. V področju ljubljanske pokrajine, na Go-

povedali svojim domačinom in znancem resnico o našem tolovajstvu.

Lahko jim bo na primer povedal, kako je bilo pri tolovajih z njegovo obutvijo. Hodil je namreč štirinajst dni bos, in ko je nazadnje le prosil, naj mu vendar dajo kakšne čevlje, ker brez njih več nem ore biti, mu je poveljnik dejal: „Saj zato si prišel sem, da boš crknil. Če ti ni prav, pa pojdi, ubij kakega domobrancia, ga sezuji, pa boš imel čevlje.“

Kdor pa še sedaj ni spregledal, naj se oglasi vsaj pri enem izmed tistih Štajercev, ki so se prišli prisiljeni boriti na Dolenjsko, pa jim bo povedal čisto po domače, po štajersko, tako kakor rojak zna povedati rojaku. Povedal bo gotovo vse čisto po pravici, vsaj to, da ga odslej za „osvobodilno vojsko“ ne bo nikoli več nihče navdušil.

renjskem in na Spodnjem Štajerskem skuša OF še vedno vzdrževati pravljico o takozvanem „nacionalnem osvobodilnem gibanju“.

Pajcolana ni težko dvigniti, ker se razni voditelji OF niso vedno posluževali krinke, doprinašajoč dokaze za čiste komunistične cilje OF.

OF je bila baje ustanovljena 27. aprila 1941. Kakor je poročal Boris Kidrič, tajnik OF, so se ustanovnega zbora udeležili odposlanci centralnega odbora Komunistične stranke, demokratskega krila Sokola, krščanskih socialcev in neke skupine kulturnih delavcev. Da bi na zunaj izgledalo vse „demokratično“, so to podlago na umetni način še razširili, tako da so končno lahko izjavili, „da združuje OF 18 različnih političnih, kulturnih in drugih skupin in organizacij“.

Tako so skušali najprej prikazati OF kot nekako združenje različnih „enakopravnih“ skupin, ki da zasledujejo zgolj „nacionalne“ interese, toda kmalu se je pokazalo, kako je z dejanskim stanjem.

Tako predsednik OF, Josip Vidmar, kakor tudi tajnik Boris Kidrič, sta pozneje odkritosrčno priznala, da je OF komunistično podjetje.

V neki brošuri, ki je izšla junija 1943, je napisal Vidmar sledeče: „Dejstvo je, da je bila OF ustanovljena na inicijativo Komunistične stranke in da igra oaa vodilno vlogo.“

Vidmar je nadalje izjavil, da je izšla OF iz „Združenja prijateljev Sovjetske Unije“, ki je bila prav tako ustanovljena po komunistih.

Kako je z „enakopravnostjo“ v OF združenih skupin v resnici, nas z brezobzirno jasnostjo poučuje oklic Centralnega odbora Komunistične stranke Jugoslavije z dne 10. oktobra 1943. Tu beremo med drugim: „Naša sovražnika nista samo fašizem in hitlerizem, temveč vsi posedujoči razredi, razen tega pa tudi vsi tisti elementi, ki se ne priznavajo brezpogojno k doktrini Lenina in Stalina, naših največjih učiteljev.“

Praktično dedukcijo je zapisal Boris Kidrič v neki izpopolnjeni deklaraciji Komunistične stranke Slovenije, katero smo svojčas obelodanili v faksimilu. Zapisal je sledeče:

„KPS se zaveda, da obstoja med njo in liberalci, krščanskimi socialci in ostalimi politično usmerjenimi elementi OF globoko brezno. KPS se nadalje zaveda, da mora na predvečer revolucije prenehati sleherni skupnost z meščanskimi elementi OF.“

Da je res prišlo do razvoja, kakor je bil v komunističnih načrtih, je popolnoma prikrito namignil Kidrič v brošuri „Tretje leto Osvobodilne fronte“, ki je izšla aprila 1944. Kidrič piše:

„Če so nastala prva resna trenja v notranjosti OF neposredno v penitidi prvega svobodnega ozemlja, t. j. takrat, ko je OF privikrat prevzela oblast in je stopila prvič v ospredje najvažnejša preizkušnja za njeno trdnost, je bilo vendarle znova potrjeno njeno edinstvo.“

Popolnoma jasno so tedaj priznali, da so nastala „resna trenja“ v tistem trenutku, ko se je imela dokazati „demokratična“ podlaga OF.

Kako vzpostavljajo komunisti „edinstvo“ po takih trenjih, je ugotovil Kidrič maja 1943 v nekem članku v komunističnem glasilu „Ljudska Pravica“. Napisal je sledeče:

„Dejstvo je, da Komunistična stranka svoje vodilne vloge v osvobodilnem gibanju drugim ni vsilila s formalnim paragrafom, temveč je kot fundamentalni princip za dodeljevanje raznih funkcij v OF kar v početku borbe postavila tisti delež, ki ga je

Nespremenjeno stanje bitke pri Aachenu

Nemška obramba na vseh sektorjih zapadne fronte - Obrambna bitka v Italiji razširjena do Faenze - Potek operacij v preteklem tednu

Po poročilu z dne 22. novembra se je posadka našega mostišča pri Helmondu obranila tudi 21. t. m. proti vsem številnim angleškim napadom. Medtem je materijalna bitka pri Aachenu popustila nekoliko glede srčnosti po težkih bojih v zadnjih dneh. Pri Gellenkirchen-u so obležali napadajoči ameriški bataljoni pred nemškimi postojankami v obrambnem ognju. Istotako se je sovražnik zaril v trdo pri Eschweilerju. 21. t. m. je pri svojih brezuspešnih poskusih prodora izgubil 40 tankov. V Lothringenu so se medtem nadaljevali obrambni boji. Težišča so bila v Metz, vzhodno od Buschwalda in vzhodno od Saarburga. — Težak nemški povračilni ogenj je deloval v Anversu in Liegesu. Nadaljevalo se je tudi obstreljevanje Londona. — Ob jadranski obali je imela 8. angleška armada kljub največji materijalni vpostavi velike izgube in le malo terenskega dobička v lokalno omejenem odseku. — Terorno bombardiranje po raznih delih Nemčije je zahtevalo žrtve in škodo. Kljub težavnemu vren-

menu je bilo zbitih 82 sovražnih letal, med njimi 41 štirimotornih bombnikov.

Ze naslednjega dne, to je 23. novembra, je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo, da se je srčnost sovražnih velenapadov v področju Aachen že 22. po kratkem odmoru zopet stopnjevalo do največje srčnosti. Naše čete so vzdržale najhujše preizkušnje ognja ter so držale svoje postojanke. Eschweillerska posadka se je umaknila na nove postojanke vzhodno od mesta. Sovražnik je izgubil v prvem tednu nove obrambne bitke pri Aachenu v celoti 320 tankov in najmanj 20.000 mož. Tudi naše lastne izgube niso neznatne, vendar zdaleka zaostajajo za ameriški. Del posadke v Metz so se vzdržali v srditih puščnih bojih, vendar je sovražnik prodril do sredine mesta. V Lothringenu je sovražnik vzhodno od Saarburga z oklopniki prekorčil lothringijsko-alzasko mejo. Izgubili smo Zabern. Belfortska citadela je odbila vse sovražne napade. Sovražnik je zmanj skušal prebiti nemški zapad med južnimi obronki Vogezov ter med švicarsko mejo, da bi vzpostavil zvezo z obkoljenimi odredi. — Nemški daljnometni ogenj je rušil 22. t. m. London, Anvers in Bruselj. — Na jadranskem obalnem odseku v Italiji je začel sovražnik po doslej neznan artillerijski in bombarderski pripravi svoj velenapad s težiščem pri Forliju ter ob obali. Razvneli so se srditi boji. — Ameriški terorni bombniki so bombardirali južno ozemlje Reicha, zlasti München, kjer je bilo uničenih mnogo kulturnih spomenikov. Zbitih je bilo 19 sovražnih letal, med njimi 15 štirimotornih bombnikov.

Imela ta ali ona skupina v osvobodilnem gibanju po svojih steritvah. Edinele na tej podlagi je Komunistična stranka s svojo poživovalnostjo, s svojo pravilno vpostavo na vseh sektorjih osvobodilne borbe in s svojimi žrtvami uresničila svojo vodilno vlogo.

Kot rezultat te metode je ugotovil Kidrič v nekem govoru sledeče:

„Vsa važna mesta v vodstvu OF se nahajajo v rokah komunistov. KP ima vse pozicije v svojih rokah. To velja celo za najmanjši edinice in za najnižja mesta v upravi.“ — „KP, ki je dala vzpodbudo za OF in ki je posvetila vse svoje najboljše sile njeni rasti in njeni moči, gleda s ponosom na rezultate svoje borbe.“ To je ugotovila „Ljudska Pravica“ v nekem članku s posebnim zadovoljstvom.

Takšna je torej resnica. OF ni nič drugega kot organizacija, katero so si ustvarili komunisti v svoje posebne namene, da bi tako lažje prikrili svoja boljševizacijska stremjenja. Vodilni ljudje so komunisti, ki vedo, za kaj gre. Sotekače pa krmijo z blagodejnim frazami, dokler jih rabijo, potem pa itak lahko utonejo v boljševizem suženjstvu.

Toda zaman so krinke! Bolgarija, Romunija, Grčija, Finska in končno Belgrad predstavljajo svarilne vzglede. Poljaki generala Bora, ki so verjeli obljubam sovjetov in Anglo-Amerikancev ter razpihali varšavski upor, so doživeli, da se jih je popočinoma pustilo na cedilo in ne samo to: najnesramneje so jih še opsovali. Tudi to je nadaljnji dokaz za brutalno žrtvovanje desetstisočev ljudi za boljševizacijo Evrope.

Nevarnost židovskega boljševizma in njegovih metod smo spoznali od vsega početka, zato smo vedno svarili pred to nevarnostjo.

Boljševiški morilski kugi in vsem njenim pomagačem velja naša neizprosna borba. Vsi tisti brezglavi sotekači, ki so bili zapeljani vsled lažljivih gesel in fraz, naj se torej spametujejo. Komunistični OF in njenim tolovaškimi skupinam naj obrnejo hrbet, dokler za njih še ni prepozno.

Generalna ofenziva, ki jo vodijo sovjeti in Anglo-Amerikanci že več tednov proti Reichu z največjo gmotno vpostavo, se razbija ob fanatični obrambni volji nemških vojakov. Tako pridobiva Nemčija na časi pri postavljanju novih edinic, ki jih bo vpostavila z najmodernejšim orožjem sveta. Nemčija bo izvojevala dokončno zmago. S tem pa bo Evropa osvobodena stalnega ogrožanja s strani židovskega boljševizma.

Der Kampf in Lothringen
Scherl-Bilderdienst-M.

škega daljnometnega povračilnega orožja. — V Italiji so naše čete tudi 24. t. m. razble vse ogromne angleške poskuse prodora po težkih, ves dan trajajočih bojih.

Dne 26. novembra je bilo sporočeno, da sta 9. in 11. ameriška armada tudi 25. t. m. z močnejšimi silami napadali našo obrambno fronto. V protisunkih in protinapadih je bil sovražnik na raznih odsekih, kjerkoli je vdrl za malenkost, zopet zavrnjen. V Metz so se držala oporišča zunanjega obrambnega obroča. V Lothringenu je vzdrževal sovražnik svoj pritisk proti naši celokupni fronti v celih vrsti sunkov in oklopnih napadov. Severno od Saarburga so se razvneli srditi boji z močnimi sovražnimi odredi. V okolici Saarburga je sovražnik razširil svoj vdorni prostor le za malenkost proti severu in jugu. Na vrhovih Vogezov so se vršili srditi boji pri Markkirchnu. Pri Belfortu so se naše čete za malenkost umaknile, nato pa so zaustavile prodirajoče sovražne sile. V gornji Alzaciji ter ob švicarski meji so se razvneli novi boji s svežimi sovražnimi odredi. — Nemško povračilno orožje je obstreljevalo s težkimi izstrelki London, Lieges in Anvers. — V jadranskem obalnem odseku se je obrambna bitka razširila do Faenze. Vsi sovražni poskusi prodora so bili odbiti. — Anglo-ameriški bojni letalci so v nizkem poletu bombardirali in obstreljevali v Zapadni Nemčiji civilno prebivalstvo. V Srednji Nemčiji je bilo zlasti prizadeto mesto Merseburg.

Bitka pri Aachenu po poročilu z dne 27. novembra kljub trajanju močne napadalne dejavnosti ni pokazala nikake bistvene izpremembe položaja. Nemci so vrgli Amerikance iz cele vrste vasi. Močnejši je bil sovražni pritisk v gozdovih pri Hürtgen, kjer so se razvneli težki spopadi. Ob velikih izgubah je sovražnik izvojeval samo majhne dele gozda. Okrog Metz so nadaljevale posadke nemških oporišč svoj odpor. Nove napade ob lothringijsko severovzhodni meji je nadaljevala 3. ameriška armada na široki fronti z novimi silami. Pri Siercku se je zarila pred našimi postojankami. V področju Saarburga po tem poročilu ni prišlo do nikakih večjih bojov. Hudi boji so se vršili za sedlo Markkirch in za vrh Gerardmer. Novi poskusi sovražnika, prodreti Burgundska vrata, so se izjalovili.

Sleherni kilometer jih stane 300 mrtvih

Rekordne izgube zaveznikov na zapadni fronti - Težišče bojev v Lothringenu in Elsassu

Iz Berlina poročajo: V vzhodnem delu Holandije pritiskajo Angleži proti našim mostiščem ob reki Maas, pri tem pa se prerivajo skozi zamocvirjeno področje samo korakoma. Velike težave imajo z dovozom težkega orožja, ker leže cestni nasipi v punktiranem ognju naših topov. V odseku Geilenkirchen-Jülich so naše čete kljub najtežjim vremenskim in bojnim pogojem dosegle doslej izredni obrambni uspeh. Zapadno od Jülicha so se odigravali srčiti boji za posest obeh vasi Kolar in Beurheim. Vas Kolar so naše čete zopet osvobodile, dočim se v Beurheimu še branijo sovražni ostanki. Vas Beurheim je sovražnik že trikrat zavzel, toda vedno jo je moral zopet izprazniti. Nazadnje je očistil vas Beurheim Hauptmann Ernst Kupping, ki je s pomočjo oklopnika „Tiger“ z 20 ljudskimi grenadirji vrgel po kratkem boju več sovražnih čet iz omenjene vasi. V področju Eschweiler—Hürtgen—Vossenack je nadaljeval sovražnik svoje masirane napade. Njegov boj je veljal zlasti vasi Weißweiler ob odcepitvi ceste, ki vodi iz Eschweiler-ja v Jülich in Düren. Samo proti Weißweiler-ju se je koncentrirala sila cele napadalne divizije. Amerikancem je uspelo mimogrede vdreti v kolodvor Weißweiler, vendar so se v poslopju držali nemški ostrostrleci in posamezni borci v srčutih bojih od moza do moza. V protinapadu je bil kolodvor očiščen Amerikancev. Ameriške napadalne armade v področju Aachen stane sleherni kilometer zavojevanega ozemlja okrog 3000 mrtvih. To je vojno-

zgodovinski rekord, ki gre na račun borbe naših oklopnih in ljudskih grenadirjev.

Težišče zapadne fronte je bilo v zadnjih 24 urah v Lothringenu in Elsassu. Tu se je pripalo levo krilo 3. ameriške armade proti našim utrdbenim črtam ob reki Saar. Potom držnih naskovov proti posameznim bunkerjem skuša sovražnik med Saarbrückenom in Merzigom ustvariti predpogoje za pričakovano velenofenzivo. Pod pritiskom nemškega protinapada proti desnemu krilu sovražne 3. armade so bili Amerikanci prisiljeni umakniti jače odrede, ki so jih poslali iz smeri Luneville v zapadni bok nemške zagozde, da bi tako zavarovali svojo prodorno odprtino Zabern—Straßburg. Iz obeh nasprotnih gibanj so se razvili oklopniki boji, ki se odigravajo z vso srčnostjo. V trikutu Zabern—Straßburg—Meisheim so se tudi v nedeljo vršili žilavi boji med gibljivimi ameriški in nemškimi četami. Na vrhovih Vogezov je bil zapahnen pritisk Amerikancev v jugozapadni smeri. Izredno pomemben je bil 26. novembra nastop nemškega letalstva. Bojni letalci so bombardirali skupno z lovci ameriške kolone v nizkem poletu. Besni boji so se vršili za soteske severno od Belforta ter ob našem zapornem zapahu med Dammerkirchom in švicarsko mejo. V Mülhausenu je skušal sovražnik zmanjšan zavojevati vojašnice, ki so jih nemške čete sprejevale v oporišča. Tudi v okolici Münstra v Straßburgu so se odigravali izredno srčiti boji.

Karte zu den Kämpfen an der Burgundischen Pforte und im oberen Elsass
Scherl-Bilderdienst-M.

popustila slovitost sovjetskih napadov. V Kurlandu sovražnik 26. t. m. ni nadaljeval svojih velenapadov vsled težkih izgub na ljudeh in materijalu.

Velike sovražne izgube pred Budimpešto

Iz Budimpešte poročajo: Boljševiški naskok na Srednjem Madžarskem je v primeri s prejšnjimi dnevi po poročilu z dne 27. novembra znatno izgubil na moči. Boljševikom niti ni uspela obkolitev Budimpešte z vzhodne strani, niti jim ni uspelo odpreti ceste skoz Matro, da bi tako odprli vrata v Slovaško. Nemški zapah med Donavo in gorovjem Matra je držal. Samo ob železniški progi Hatvan—Miskolcz je sovražniku uspel malenkosten terenski dobiček proti severu. Obupni napadi boljševikov so postali v primeru s prejšnjimi dnevi znatno slabotnejši. Zlasti je bilo značilno, da so napadali samo še s pehotnimi odredi.

V 13-dnevni obrambni bitki pred Budimpešto so se odlikovale zlasti čete in Waffen-SS pod poveljstvom generala Kirchner-ja. Letalski korpus pod poveljstvom generalleutnant-a Deichmann-a je podpiral boje na zemlji ter je pri tem uničil 272 sovražnih tankov. Oklopniki lovel skupno s flakartilero so uničili 63 tankov in 73 sovražnih letal. Pregled sovražnih izgub v odseku ene same armade na madžarskem prostoru nam daje sledečo sliko: Od 1. oktobra 1944, ko se je začela velika obrambna bitka, povezana z imeni Nagyvarad, Debreczen, Nyiregyhaza in Budimpešta, je bilo do 25. novembra, torej v 56 dneh, uničenih 1113 sovjetskih tankov in ujetih več kot 10.220 ujetnikov. Padli so imeli boljševiki v istem razdobju nad 32.000. V istem času je bilo uničenih ali zaplenjenih: 7 salvnih topov, 410 drugih topov, 357 metalcev granat, 44 protiletalskih topov, 1000 protitankovskih topov, 11 protitankovskih topov na samovozni lafeti, 1380 strojnic, 438 pušk za uničevanje tankov, 589 strojnih pištol, 805 motoriziranih vozil, 1743 vprežnih vozil, 11 pehotnih topov, več oskrbovalnih in municijskih skladišč, 5 železniških vlakov z municijo in 240 konj. Odredi suhozemne vojske so razen tega zbili 31 sovražnih letal.

* Gospa Churchillova je blagoslovila s posebnim pismom ustanovni občni zbor neke angleško-sovjetske ženske organizacije v Manchesteru.

* Boljševiki rovarijo v Spaniji. Nedavno je neka banda španskih boljševikov, med katerimi so se nahajale tudi nekatere poljske sestre Rdečega križa, poskušala vdreti iz Francije na špansko področje. V takojšnjih protinapadih so regularne španske čete vsiljivo odbile ter jih prepodile preko meje nazaj v Francijo.

Vojni dogodki na vzhodni fronti

Po poročilu z dne 22. novembra so se izjalovili vsi sovjetski poskusi razširjenja mostišč pri Apatinu in Batini. Med Budimpešto in gorovjem Matra so se istotako izjalovili nameravani sovjetski poskusi prodora. Razbiti so bili nadalje sovjetski napadi na mesto Miskolcz. Madžarski odredi so pri Tokaju potisnili sovražnika v njegovo mostišče ob Tlai. V frontnem loku pri Libau-u se je 21. t. m. razbil naskok štirih sovjetskih armad ob junaškem odporu in ob protidurcih naših divizij. Na južnem delu polotoka Svorbe se je borila naša posadka 21. t. m. s sovražno premočjo. Njen boj so ojaševale nemške pomorske sile s koncentričnim ognjem.

Po poročilu z dne 23. t. m. so naše čete ob desetem dnevu obrambne bitke na Madžarskem izvajale popolni obrambni uspeh. V lastnih protinapadih so nemške čete izboljšale svoje pozicije. Pri Ungvaru so se izjalovili sovjetskim divizijam vsi poskusi prodora. Spričo nezomljene moči naših čet se je zmanjšala silovitost boljševiških napadov v

Pri Maasmünstru so se zrušili ameriški napadi ob velikih izgubah za sovražnika. Ob švicarski meji pa mu je uspel ponovni vdor ob cesti Delle—Basel. — Nadaljeval se je povračilni ogenj na London, Anvers in Liège. — V Srednji Italiji je izsilila nemška obramba 25. novembra bojni odmor 8. angleške armade. Sovražnik je svoje napade obnovil popoldan brez uspeha. — Terorni bombniki so bombardirali razne kraje Severozapadne in Srednje Nemčije, zlasti Hannover in Hamm. Uničenih je bilo 88 sovražnih bombnikov, med njimi 61 štirimotornikov. Ponoči so napadli München.

Nemške podmornice so v hudih bojih potopile iz sovražnih spremiljav šestorq ladij s 33.500 brt in troje rušilcev.

Kurlandu. Posadka na polotoku Svorbe je hrabro nadaljevala svoj odpor.

Na Balkanu so nemške čete odbile več sovražnih napadov pri Skadru in Podgorici. Na Južnem Madžarskem so naši odredi zapadno od Apatina in Batine odbili v novi obrambni fronti vse boljševiške napade. Istotako so se zrušili vsi sovjetski poskusi prodora med Budimpešto in gorovjem Matre. Južno od Miskolcza so obležali boljševiški napadi v našem obrambnem ognju. Severozapadno od Ungvara je bil sovražnik, ki je napadal z močnimi silami, zavrnjen. V severnem odseku se je znova vnela obrambna bitka med Libauom in Autzom z najjačjo gnotno vpostavo. Vsi boljševiški napadi so se razbili ob vztrajnosti naših divizij.

Boljševikom se je po poročilu z dne 25. novembra na mostiščih Apatin in Batina znova izjalovil sleherni poskus prodora. Južno od Budimpešte so se razvili srčiti boji. Pri Ungvaru in ob cesti čez sedlo Dukla so obležali sovražni napadi pred našimi postojankami. V Kurlandu so zabeležili naši odredi nov popolni obrambni uspeh. Zavrnili so naskok osmero sovjetskih armad. Kljub izstrelitvi 200.000 strelcev s strani sovražne artilerije boljševikom ni uspel prodor. Medtem se je na polotoku Svorbe končal boj. Hrabro posadko so spravili odredi vojne mornarice na celino.

26. novembra je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo, da so se nadaljevale unikalne operacije na Balkanu z dobrim obrambnim uspehom. Obenem je bila naša fronta v srednjem in severnem Balkanu tekoče ojačena. Zapadno od Apatina in Batine so se izjalovili ponovni sovjetski napadi. Med Budimpešto in Ungvarom so se istotako zrušili številni sovjetski napadi. V Kurlandu se je sovražni velenapad razbilni ob žilavi obrambi naših čet v lokalno omejene boje.

27. novembra je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo, da se nahajajo naše divizije zapadno od Apatina in Batine v težkih obrambnih bojih proti močnim boljševiškim silam. Med Budimpešto in Tokajem je 26. novembra

Ein Feldpostbrief aus dem Jahre 1917

Houston Stewart Chamberlain, der bekannte Engländer, dem Deutschland zur Wahlheimat geworden ist, schrieb in seiner glühenden Verehrung für den deutschen Geist der Heimatliebe am 30. Januar 1917 folgenden tief sinnigen Brief:

Lieber Herr Jahn!

Aus ihren lieben Brief greife ich heute ein Einziges heraus; denn es hat mir zu denken gegeben; eine echt deutsche Frage werfen Sie auf, und mir liegt daran, Ihnen zu sagen, wie ich die Sache sehe. Ihre Kompanie hatte eine französische Patrouille abgefangen. Sie wurden zur Begleitung der Gefangenen kommandiert, und Sie erzählen nun, wie der eine Franzose, der ein wenig Deutsch radebrechen, von seiner Liebe zu Frankreich sprach und zuletzt in Tränen ausbrach. Das hat Sie ergriffen und Sie zugleich ein wenig stutzig gemacht; denn Sie hatten noch nicht darüber nachgedacht, daß der Feind nicht bloß haßt, sondern auch liebt. Sie wännen, er liebe sein Vaterland ebenso, wie der Deutsche das seinige. Sie fühlen sich jenem Franzosen und seinen Kameraden näher als vorher, und da Sie ein braver deutscher Mann sind, überkommt Sie eine wehmütvolle Stimmung, die Ihrem Gemüte Ehre tut, aus der Sie aber dennoch aufrütteln will, denn sie fußt nicht auf genauer Kenntnis der Tatsachen und auf der dadurch bedingten genauen Überlegung.

Die Liebe zu dem Lande, wo man geboren ward, ist eine allen Menschen gemeinsame Eigenschaft; sie wird aus hundert Wurzeln gespeist: Jugenderinnerungen, Sprache, Gewohnheiten usw. Man kann sie wohl einen Instinkt nennen, das heißt, eine unüberlegte, unbewußte Seelenregung, die die Natur weckt, weil sie für die Lebensinteressen des Menschen praktischen Wert besitzt. Sobald aber die Heimatliebe wirklich nur Instinkt ist, besitzt sie keine höhere Bedeutung; es ist praktisch, daß der Mensch so empfindet, er wird dadurch aber kein besserer höherer Mensch. Hier wie übrigens überall — muß noch eine Verklärung hinzukommen, soll man von der Heimatliebe sagen können, sie sei etwas Großes und Heiliges. Damit Sie mich richtig verstehen, bitte ich Sie, zum Vergleich auf den Mut zu schauen. Mut wird von jeher und überall gepriesen, und doch haben wir allen Grund, zwischen Mut und Mut zu unterscheiden. Wenn körperliche Selbstbeherrschung und Schmerzüberwindung für höchsten Mut gelten sollen, dann müssen wir die amerikanischen Rothäute und gewisse Negerstämme die mutigsten aller Menschen nennen: bei den gräßlichsten Martern stoßen sie keinen Schrei aus, verziehen oft keine Muskel. Dieser Mut ist mit einem gewissen Stumpfsinn, mit einer geringeren Entwicklung des Hirns und des ganzen Nervensystems verbunden — wenn man ihn auch keineswegs verachten soll. Es wäre aber lächerlich, von dem weit feiner gegliederten, weit bewußter lebenden, weit mehr Einbildungskraft besitzenden Europäer ein Gleiches zu fordern. Bei ihm besteht der Mut darin, daß er seine berechtigte Furcht vor Schmerz überwindet, daß er einem hohen Ziel zuliebe sein reiches Leben opfert und in den Tod geht. Fürst Bismarck meinte, der größte und auch seltenste Mut sei die „Zivilcourage“, nämlich, der Mut, überall seinen Mann zu stehen, immer die Wahrheit zu reden, trotz Gewalt, trotz Spott, koste es was es wolle. Ich deute nur flüchtig an und will bloß, daß Sie mich verstehen, wenn ich sage, daß wir zwischen Mut und Mut zu unterscheiden allen Grund haben; ebenso haben

wir nun zwischen Heimatliebe und Heimatliebe zu unterscheiden.

Ich haben den größten Teil meiner Kindheit in Frankreich gewohnt. Ich kenne das Land, die Leute, ihre Sprache, Geschichte, Dichtung. Und auf Grund dieser Kenntnisse kann ich Ihnen versichern, daß das Wort „Vaterland“ und das entsprechende französische Wort „Patrie“ zwei ganz verschiedene Dinge bedeuten; sie wecken andere Gedanken, Gefühle, Vorstellungen. Patrie ist ein rein ausschließlich politisches Wort, ist eine Art Kriegsfanfare, eine übermütige Selbstbehauptung, wogegen das Wort Vaterland von Liebe und Innerlichkeit glüht. Nun aber das andere naheliegende Wort „Heimat“? Für „Heim“ und für „Heimat“ besitzen die Franzosen überhaupt kein Wort, woraus Sie ersuchen können, daß Ihnen diese Vorstellungen unbekannt sind — wenigstens im deutschen Sinne. Wenn hier in Bayreuth die Soldaten an meinen Fenstern singend vorüberziehen und ich höre den Kehrreim: „In der Heimat, in der Heimat, da gibt's ein Wiedersehen!“ — ich kann mir nicht helfen, meine Augen werden immer feucht. Es liegt etwas Unausprechliches, etwas Heiliges in dieser deutschen Vorstellung: die Heimat. Und jetzt sagen Sie selber, wie anders muß es in den Herzen eines Mannes und eines ganzen Heeres aussehen, das jenes einfache Volkslied nicht singen, ja, nicht übersetzen und nicht verstehen kann, weil es überhaupt kein Wort für Heimat besitzt! Dem Engländer geht's aber auch nicht wesentlich besser. Zwar besetzt er dasselbe Wort „Heim“, das er „Home“ spricht; bei ihm bezeichnet aber dieses Wort einen weit beschränkteren, eigensüchtigeren Kreis, nämlich nur die vier Wände, innerhalb deren man lebt und in die man keinen Fremden einzudringen erlaubt. Ein deutscher Denker hat gesagt: Jeder Engländer ist eine Insel, so umgeben das „Home“ die unverletzlichen Wände und schließen es ab gegen alle Welt. „Mein Heim ist meine Burg“, sagt das englische Sprichwort; diese Burg trägt der Engländer überall hin mit sich, wie die Schnecke ihr Gehäuse, und richtet sie, wo es auch sei, auf — in Australien oder in Afrika — und da hat er sein „Home“. Beim Wort Heim öffnet sich vor unseren Augen eine Tür, beim Wort Home schließt sich eine Tür. Darum war es nicht möglich, im Englischen aus der Vorstellung Heim die Vorstellung Heimat zu gewinnen. Ja, der Engländer ist noch schlimmer dran als der Franzose; denn dieser besitzt wenigstens das Patrie für Vaterland, wogegen dem Engländer jedes Wort dafür fehlt. Seit dem vorigen Jahrhundert ist zwar der Ausdruck „mother country“ (Mutter-Land) aufgekommen, nur aber, um dieses vor den Töchter-Ländern zu unterscheiden. Wohl singt der Engländer trotzige Lieder „England beherrscht die Wellen“ usw., aber keiner seiner Dichter hat Worte gefunden wie der Deutsche Schiller: „Ans Vaterland, ans treue, schließ dich an! Das halte fest mit deinem ganzen Herzen: Hier sind die starken Wurzeln deiner Kraft!“

Da haben Sie's! Deutsch sein ist zugleich Weihe und Kraft. Jeder französische Gefangene, von dem Sie mir erzählten, weinte, weil er Frankreichs Boden verlassen mußte; er soll ungescholten bleiben, aber übermäßig rühren kann es mich nicht. Auch der freie Franzose reist selten. Es gibt wohlhabende Pariser, die noch niemals das Weichbild der Stadt verlassen haben. Der Deutsche dagegen ist der geborene Wandersmann; er schaut sich so viel von der Mutter Erde an, wie es irgend geht, er lernt die fremden Sprachen, beobachtet die fremden Sitten und

Von den Abwehrkämpfen in Lothringen
Deutscher Beobachtungsposten in einem zerstörten Haus in einer lothringischen Ortschaft
PK-Kriegsberichtler Schürer (Sch)

gerade deswegen erfährt er und weiß er, was sein deutsches Vaterland ist. Seine Vaterlandsliebe ist nicht Trägheit und Beschränkung, sondern Überzeugung. Zwar stürmt auch der Engländer in alle Welt hinaus, aber überall sieht er nur sich. Er verachtet alles Nicht-Englische und beachtet es darum nicht. Es ist eine dem Deutschen ganz eigene Gabe, daß er gern gegen jede menschliche Erscheinung gerecht ist, alles zu verstehen trachtet, alles sich aneignet. Weder beim Franzosen noch beim Engländer werden Sie eine Spur davon finden. Diese Gabe ist nun nichts anderes als die Fähigkeit zu lieben. Nur wer liebt, versteht. Und darum, weil sein Herz mehr Liebe birgt, darum liebt der Deutsche auch sein Vaterland mehr und anders als die anderen das ihrige: bewußter, tiefer, treuer. Es liegt in seiner Vaterlandsliebe zugleich mehr Bescheidenheit und mehr Glut — wenn Sie mich recht verstehen, will ich sagen: mehr Religion.

Doch für heute genug! Leben Sie wohl und

LG 1001

Stets Ihr herzlich ergebener

Houston Stewart Chamberlain.

Ein USA-Panzer steht im Niemandsland

Er ist der Ausgangspunkt für zahlreiche Späh- und Stoßtrupppunternahmen unserer Fallschirmjäger in einem Abschnitt des holländischen Kampfgebietes. Sie müssen hier in nächster Nähe des Feindes mit großer Vorsicht operieren. Gegen Überraschungen durch Panzer und Panzerspähwagen ist der Stoßtrupp mit „Panzerschreck“ und „Panzerfaust“ ausgerüstet.

PK-Kriegsbericht Heidrich (Sch)

Takšni ljudje naj ustvarijo nov red?

Ljubljanski salonski pokvarjenci - voditelji slovenskega komunizma -
Dr. Baebler - učenec pariškega podzemlja - Najbolj nevaren krvnik v OF

Med slovenskimi komunisti vidno razločujemo dva tipa: buržujskega ali meščanskega in proletarskega. Oba sta žalostni pojav v pretresljivi žalostni, ki jo vprizarja mednarodni komunizem na kranjskih in primorskih tleh že tri leta in ki jo hoče vprizariti tudi na Štajerskem. Če je imel proletarski tip količkan vzroka, da je drvel v komunizem, ga buržujski ali meščanski tip ni imel prav nič. Ne da se tajiti, da so bili v bivši kraljevini Jugoslaviji socialne razmere res take, da so našega siromaka tirale v naročje vse obetajočega komunizma. OF jim seveda ni prinesla novega socialnega reda in je bilo vse tisto, kar so komunisti iz OF obetali preprostemu človeku, čisto navadna laž.

Popolnoma nasproten temu ogoljufanemu delavskemu tipu je buržujski komunistični tip, ki predstavlja vladajočega komunističnega hegemonu. Ta tip namreč obvladuje ves slovenski komunizem in vso OF. Značilno je, da v vodstvu OF in KPS ni niti en sam odstotek delavcev. Tu so na prvem mestu izprijeni študentje, brezposelni odvetniki, odpuščeni profesorji, spačeni zdravniki, pokvarjeni učitelji in delavski krvosesi iz vrst strokovničarskih „borcev“. Nobeden izmed voditeljev OF ni imel nikdar v rokah ne lopate, ne krampa. Nobeden izmed njih se ni potil pod zemljo v rudnikih ali kot kmetijski delavec na polju, nobeden izmed njih ne ve, kaj je delo, kajti vsi so le živeli od očetovih ali pa ljudskih žuljev. Laž je torej, da načeljujejo temu gibanju delavci. Res pa je, da komandirajo v OF samo ljubljanski salonski pokvarjenci.

Vsi ti buržujsko-komunistični tipi se navdušujejo za komunizem iz objestnosti, nasičenosti in duševne pokvarjenosti. Vsi so

telesno ali duševno bolani. Skoraj pri vsakem vodilnem buržujskem komunistu je možno zaslediti kal bolezenskega ali na blaznost spominjajočega. Včasih nevrasteno, eruptivne spolne pojave, največkrat pa duševno naveličanost. Le tako na primer si je možno raztolmačiti dr. Baeblerjevo komunistično prepričanje.

Dr. Aleksej Baebler je izšel iz visokih meščanskih krogov, kakor Boris Kidrič, oziroma še iz imovitejših. Pri njegovem komunizmu igra duševna pokvarjenost veliko vlogo. Iz njegovega kakor iz Kidričevega življenja so znane čudne reči, ki jih ni mogoče razlagati drugače kakor z duševno neuravnovešenostjo. Tako je Kidrič spričo svojega očeta nekoč poskusil samomor s skokom skozi okno. Pri Baeblerju pa se pojavljajo duševne motnje v zvezi z njegovo telesno lepoto. Baeblerja silijo k zločinskim dejanjem lahkoživost, naveličanost, stremljenje za pustolovščinami, predvsem pa „sportna“ zanimivost. Baeblerja navdaje v vsem nekakšna eleganca, njegov nastop je zapeljiv. Ima zelo prikupljivo zunanost, dočim Kidrič in Kardelj že na prvi pogled odbijata. Baebler ima na zunaj mnoge prednosti, zato se tudi lažje uveljavlja med meščanskimi komunisti, zlasti pa med „tovarišicami“.

Leta 1941 se je v Ljubljani večkrat prikazoval na promenadi ali pa v kavarnah, in sicer z damo, ki igra v slovenskih meščanskih krogih precejšnjo vlogo. Prišel je navadno med 5. in 6. uro, ko je bilo v lokalih največ ljudi. Bil je izredno elegantno obleden in skrbno počesan. Poznali so ga vsi. Med komunisti je veljal za vodilnega člana, mimo tega pa je bil iz ugledne in premožne meščanske rodbine, ki ima na široko razpredeno sorodstvo.

Dr. Baebler je najuglednejši bogataš med komunisti. V tem daleč prekasa Kidriča, medtem ko se Kardelj z njim sploh ne more primerjati. Baebler ima tudi ugledno sorodstvo. Sestra-doktorica je poročena s sinom ljubljanskega veletrgovca Jelačina. Teta je bila soproga vseučiliškega profesorja. Strici so zelo imoviti. Studiral je kot pravi buržuj v tujini. Ima doktorat neke tuje univerze. Imel je torej vse pogoje, da se je jara liberalna gospoda navduševala zanj. Tako so Kardelj, Baebler in Kidrič vodilna trojka slovenskega komunizma z velikim uplivom na ves „jugoslovenski“ komunizem.

Komunizma se je nalezil Baebler v pariški komunistični šoli. Naslanja se na romanski, špansko-mehikanski komunizem. Izpopolnil ga je pa v španski državljanski vojni. Njegovi ideali so Negrin, Largo Caballero in znana La Passionaria.

Do slovenske narodnosti in do vsega, kar je v zvezi z njo, nima Baebler sploh nikakih odnosajev. Mož je pristen internacionalc in še velik svetovljan povrh. To ni nič čudnega, saj se zatrjuje, da je Baebler židovskega rodu. Njegov ded ali že praded se je preselil iz Švice na Kranjsko. Aleksej Baebler se je rodil 18. junija 1907 v Idriji. Oče Boltažar je bil takrat v rudarski službi. Mati je bila Frančiška, roj. Golj. Kako je studiral srednjo šolo, ni znano. Zrelostno izkušnjo je napravil junija meseca na gimnaziji v Cilli-ju. Njegov oče je bil namreč takrat v Cilli-u rudarski svetnik. Leta 1926 pa je bil premeščen v Ljubljano, kjer je stanoval v svoji villi v Komenskega ulici št. 7.

Kam je krenil ljubljanski bogataški razvajenec po maturi, ni znano. Na pravno fakulteto ljubljanskega vseučilišča se je vpisal šele 4. oktobra 1927. Tudi ni znano, kje se je klatil dve leti pred vpisom. Pa tudi v Ljubljani mu študiranje ni dišalo. Odšel je iz Ljubljane baje v Pariz, podrobnosti o tem pa niso znane. Ker v bivši Jugoslaviji ni nikoli sprejel kake službe, mu tudi ni bilo treba pokazati „diplome“. Tako torej izgleda Baeblerjevo „doktorstvo“ in strokovno znanje.

Ako je Baebler res študiral, je vsekakor čudno, da ni čutil potrebe po nobenem delu in zaslužku najmanj deset let. Srednje nardarjeni dijak bi na njegovem mestu diplo-

Vom Kampf in der nördlichen Eifel

Eine Sturmgeschützbesatzung, die in einem vom feindlichen Beschuss schwer mitgenommenen Ort in der Eifel kurze Rast gehalten hat, wird alarmiert. Eilends geht es durch die mit Trümmern besäten Straßen zum Geschütz

PK-Kriegsbericht Scheck (Sch)

Kako izgleda v gornjem Sanntalu po „osvoboditvi“?

Slika iz področja, ki ga osrečuje OF s svojo tiranijo

Iz gornjega Sanntala prihajajo v svet le maloštevilne vesti. Komunistični tolovaji iz OF so zaplankali „osvobodjeni Sanntal“ z železno zaveso. Spodnještajerci namreč ne smejo izvedeti, kako neki izgleda blagoslov njihovega gospostva. Ta „blagoslov“ bi namreč učinkoval drugače, kakor si želijo to gospodje tolovaji. Tu in tam pa le pride skrivaj kaka vest iz tistega področja, pa tudi ubegli prisilni mobiliziranci pripovedujejo, kaj se je v tej lepi dolini zgodilo vse od avgusta sem. Prvi dnevi „osvobojenja“ so bili še polni sončne svetlobe. Vino je teklo v potokih. Bilo je mnogo plesa in ljubezni. Miting se je vrstil za mitingom. Na teh mitingih so tolovaji prebivalstvu predstavljali razne svoje tipe kot preoblečene sovjetske polkovnike in ameriške majorje. Bivši župnik Lampret, ki je bil že za časa Jugoslavije izključen iz katoliške cerkve, se je pojavil na prižnici opasan z revolverjem ter je pridigoval o bližajočem se raju.

Toda kmalu se je priplazil nad prebivalstvo velik maček. Ker iz Cilli-ja ni bilo nikakega dovoza živeža in tudi ne tobaka, se je začelo tu in tam pomanjkanje. Če je bilo še kje kakih zalog, so jih tolovaji pospravili zase in le malenkost so razdelili med prebivalstvo. Bili so dnevi, ko je bilo dovolj mesa. Toda to govejo živino in teleta so izropali zopet drugim kmetom. Predvsem pa je primanjkovalo soli.

Par dni pozneje so začeli z rušenjem javnih poslopij. Na zaskrbljeno vprašanje prebivalstva, kaj neki to pomeni, saj se bo tudi sedaj potrebovalo občinski dom, šola in druga poslopja, so odgovorili tolovaji s ciničnim pšmehom: „Nemci bodo zopet prišli, mi pa itak gremo v gozdove. Radi tega uničujemo vse.“ Tako so nastali dolgi obrabi pridnih in štedljivih kmetov lepega Sanntala. Marsikateremu izmed njih pa je postalo zelo vroče.

miral l. 1930, Baebler pa še l. 1940 ni opravljal nikakega dela. V Jugoslaviji so smeli izbrani otroci bogatinov zapravljati svoja mlada leta po praških in pariških beznicah, da so se lahko po letih vrnili v zaničevano, prezirano in opijevano domovino kot „voditelji“ in „rešitelji“. Ljudje kakor Baebler, Kidrič in Kardelj ne poznajo rodbinskega ali domovinskega čustvovanja, da ne govorimo o socialnih dolžnostih. Ti ljudje tudi ne poznajo „nacionalne sentimentalnosti“.

Iz Francije, kjer je Baebler agitiral med slovenskimi izseljenci za komunizem, je bil pokličan v Sovjetijo. Tam ga je Kominterneta usposobila za organizatorja komunističnih vojaških edinic in terorističnih celic za likvidiranje nasprotnikov. Ta organizacija se imenuje „specialna obveščevalna služba“. Naše ljudi je ubijala pod označbo VOS.

Ko je izbruhnila španska državljanska vojna, se je podal Baebler takoj na poziv Moskve v mednarodno komunistično brigado, kjer je deloval ves čas pri propagandnem odseku. To je potrdilo več prič, ki so bile v Spaniji. Sam pa je razglasil po Ljubljani, da se je boril in da je bil ranjen. Njegovo poškodbo na nogi pa mu je prizadejal neki granicar, ko je hotel skrivaje prestopiti jugoslovansko mejo. Ko je doživel komunizem v Spaniji svoj poraz, se je podala ta mednarodna sodrga v Francijo, ki je propadla največ po krivdi teh zločincev. Ti mednarodni pustolovci, ki sicer ne priznavajo nobene narodnosti, so se po polomu Francije vrnili v Jugoslavijo. Kidrič se je več kot pet let klatil po svetu, Kardelj več kot štiri, Baebler pa dolgih trinajst let. Pozno so se torej spomnili svoje uboge do-

Zopet par dni pozneje je izšel razglas o rekrutacijah za NOV. Ker se ni skoraj nikdo javil, so tolovaji polovili vse moške od 16. do 60. leta ter so jih zavlekli na Dolenjsko v svrhu vezbanja. Zavlekli so tudi številna dekleta in žene. Oči „osvobojenega“ prebivalstva so postale vedno večje, kajti prišlo je vse drugače, kako jim je preje obljubljala v svojem prišepetavanju tako agilna OF.

Da bi se igrali redne uprave, so tolovaji vpostavili tudi svoje župane. V Leutschu je bil imenovan županom trgovec in gostilničar Brunet, v Laufenu pa trgovec Sem. Že v prvih dneh so tolovaji zavlekli neznano kam vse poštene prebivalce gornjega Sanntala. Mnogi izmed njih so bili umorjeni ali pa mučeni. Cvetelo je denuncijanstvo, glavno besedo pa so imeli delamržeži in predkaznovani zločinci.

Prebivalstva se je polastila velika pobitost. To prebivalstvo proklinja dan ofarskega „osvobojenja“, ki je prinesel toliko nesreče in gorja. To prebivalstvo si ne želi nič bolj kakor rednega življenja v nemški državi. Razumljivo je, da skuša, izrabljajoč vsako priliko, čimprej priti iz tega paradiza komunistične OF. Hd.

„Boljševike kaj malo briga, koliko ljudi bo stradalo in koliko otrok bo od lakote pomrlo, pa čeprav so otroci slovanskih staršev. Boljševizmu gre za oblast, ne za slovanstvo. Tudi to potrjuje poročila iz Beograda, kjer so boljševiki vse izropali za vojsko in jih prav nič ne skrbi, kako se bodo preživeli njihovi „bratje“, celo tisti, ki so jih željno čakali.“ („Slovenski dom“, Ljubljana, št. 44 z dne 4. novembra.)

movine, katero so preje vedno izdajali in prodajali.

Baebler je prišel v preiskovalni zapor. Takoj se je javil, da je bolan. Na ortopedskem oddelku se je zdravil od 19. do 29. junija 1940. Šef tega oddelka je bil dr. Bogdan Brecej, danes vodja tolovaške bolnišnice. Dr. Brecej je poslal Baeblerja na živčni oddelek. Tu je pričakal zlom Jugoslavije.

Po zlomu so se komunisti hitro znašli. Mislili so, da je napačil čas, ko se bodo uresničile njihove sanje. Kidrič je lovil debeloglave sernečevske, marušičevske in brecejlske kaline pri liberalcih in klerikalcih, Kardelj je organiziral „partijce“, Baebler s tolovajskim imenom „Primož“ pa je organiziral linijo „specialne obveščevalne službe“. Ta linija je imela nalogo, streljati ljudi v Ljubljani. Nato je začel Baebler z vojaško organizacijo. Imel je vrhovni nadzor nad tolpami v imenu KPS, ker je bil član centralnega komiteta. Ko se je organizirala OF, je bil poleg Kidriča in dr. Aleša Stanovnika član vrhovne trojke do maja 1942.

Skozi Baeblerjevo roko je šlo vse praktično delo KPS in OF. On je bil nekak vojni minister in policijski šef.

Po reorganizaciji OF l. 1942 je Baeblerjeva vloga postala bolj zagonetna, zlasti pa po 8. septembru 1943. Po Kranjskem je Baeblerjevo ime še malo znano, pač pa je razkričano po Primorskem.

Najsl ima torej Baebler v KPS ali KPJ oziroma v Kominterni že kakršnokoli funkcijo, prav gotovo je, da je najbolj nevaren krvnik, kajti Baebler ubija ljudi premišljeno, preračunano, brez strasti in brez mržnje.

Prehranjevanje Evrope v prvi in sedanjih svetovni vojni

V prvi svetovni vojni se je zlom Nemčije in Avstro-Ogrske v precejšnji meri posrečil s sodelovanjem prehranjevalnih težav. Po statističnih podatkih takratne dobe, v kolikor jih je vzeti resno, je bilo prehranjevanje in krmiljenje v Nemčiji za kakih 20% izpod normale. Velika vrzel je bila v bivši Avstro-Ogrski v tem, da je stradalo mestno in da je razmeroma preveč dobro jedlo podeželsko prebivalstvo. V Rusiji je stradala fronta, kmetje frontnega zaledja so pa prvič v zgodovini uživali ogromne količine mesa. Balkan in Italija sta trpela glad vsled vojnih dogodkov, medtem ko so Francija, Svica, Finska in Švedska prebrodile vojno brez prehranjevalnih težav. Norveška je bila prisiljena razpoloviti pod angleško režijo svoj uvoz krušnega žita ter ga odstopiti Angležem, kar je dalo povod, da so Norvežani imeli približno isti obrok kruha kakor ga imajo v sedanjih vojni. Izravnavo kalorij so iskali v dodelitvi mesa. Obroki za otroke so bili polovični, za delavce pri težkih delih dvojni. V Belgiji so imeli manjši obrok kruha kakor danes. Izravnavo so iskali v mesnih obrokih. V Holandiji so padle zaloge krušnega žita, krompirja, sladkorne pese ter svinj na polovično predvojno stanje. Španija je takrat kot edina evropska država zvišala število svinj. Ves evropski kontinent je v prvi svetovni vojni trpel na stalnem padanju produkcije, kar danes v šestem vojnem letu radi strunnejšega in zmogljivejšega nemškega vodstva ni več slučaj.

Iz lista „NS-Landpost“ posnemamo, da je današnje stanje domače živine višje od stanja proti koncu prve svetovne vojne. Zdrave prehranjevalne razmere Evrope, ki sloni na nesebičnem nemškem vodstvu, so sedaj, po vdoru Sovjetov in Anglo-Amerikancev v naš kontinentalni življenjski prostor, postal problem.

Po dosedanem stanju razpolaga kontinentalna Evropa s prehranjevalnimi energijami kakor v mirnem času, akoravno so iste preložene bolj na rastlinsko področje. Pred morebitnimi povratnimi udarci štiti izredno dobro stanje živine. Akoravno je evropsko strokovno časopisje že razpravljalo o težavah kritja vseh prehranjevalnih potreb, so nemške izkušnje v stanju, razpršiti vse take skrbi.

Doslej je nemškimi kmetom uspelo iz živinoreje izvleči veliko več, kakor smo kdajkoli pričakovali. Kljub zvišanju stanja živine je ostala oddaja živine na višinah, ki omogočajo še danes, kljub šestemu vojnemu letu, zviševati prehranjevalne broke. Lastni interesi kmetov mobilizirajo njihove tih rezerve, na kar Evropa lahko računa.

Za Nemčijo in Evropo ugodna prehranjevalna slika je podvržena napačnim razlagam. Sovražnik jo obdeluje propagandistično ter jo vsiljuje normalnim potrošnikom vseh dežel, ki imajo vtis pomanjkljivosti že radi racionalizacije same, primerjajoč isto z obroki mirnodobne povprečnosti. To uvidevajo v zadnjem času tudi Amerikanci. Vodja Food Research instituta Standford univerze v Kaliforniji je namreč svačil svoje rojake pred zlorabo statistike, ki ne prinaša prave slike o stvarno zadostni evropski prehrani.

* Poenostavljanje izplačil vojaških mezd in plač. Ravnokar v Reichgesetzblattu objavljen zakon o pristojbinah vojakov predvideva razna poenostavljenja vseh ddsedanjih odredb in odlokov ter stopi v veljavo dne 1. januarja 1945. Ta novi zakon bo v veliki meri skrajšal in poenostavil ogromna dela, ki jih zahteva zaračunavanje, kar bo koristilo tudi totalni vojni vpostavi, ker bo tudi na tem področju pridobila nekoliko delovnih sil.

GOSPODARSTVO

Veletrgovina v vojni dobi

Javnost pozna tovarne, rokodelske delavnice in trgovine na drobno ter uvideva, da je vse to potrebno, danes med vojno bolj kakor kdajkoli poprej. Da potrebuje gospodarstvo tudi veletrgovine, ki ne padajo ljudem toliko v oči, je pa marsikomur manj simpatično. Mnogi so, ki mislijo, da je veletrgovec, trgovec na debelo, neke vrste vmesni prekupčevalec, ki živi od tega, da podraži blago, ki gre od producenta preko njega in trgovca na drobno do potrošnika. Sivarno pa temu ni tako.

Ce bi trgovine na veliko predstavljale samo neke vrste parazita v narodnem gospodarstvu, bi jih naše vojno vodstvo gotovo ne trpelo. Preskočilo bi se veletrgovine, ker končno ni nikdo prisiljen, da bi se istih posluževal. Ker so pa svojetasni najbolj go-reči pospeševalci odprave trgovin na veliko danes za to, da se jih vzdržuje, dokazuje, da so neobhodno potrebne.

Ravno veletrgovine so bile činitelj, ki so omogočile brezhiben prehod iz mirmodobnega na vojno gospodarstvo, ker so razpolagale z ogromnimi zalogami raznega blaga. Veletrgovine so imele tudi načrtno organizirano in urejeno vodstvo blagovnih zalog, da so zalagale potrebe v času, ko je prehodna doba zaposlila skoraj vsa prometna in produkcijska sredstva za vojne svrhe. Slične položaje je reševala trgovina na veliko tudi pozneje in jih rešuje še danes povsod tam, kjer je treba evakuirati prebivalstvo, preseljevati tovarne itd.

Trgovine na veliko imajo obsežne naloge, ne da bi bilo lahko označiti njihov položaj. Potrošnik misli pri omembi trgovine na veliko samo na trgovca na malo ter pozablja na produkcijsko zvezno pot, ki veže in drži produkcijske obrate v kontaktu kakor opravlja tudi nakup starega materiala, surovin itd., ki jih dovaja obratom za ponovno pre-

delovanje. Trgovine na veliko spremljajo v svojem bistvu vse blago od surovin do polfabrikata in izdelka do razprodaje trgovcem na malo. Na drugi strani pa zopet zbirajo in zajemajo po potrošnji preostale ostanke, da jih izročijo ponovnemu krogo-toku. V delokrog trgovin na veliko spada tudi uvozna in izvozna trgovina. In ravno ta panoga veletrgovine je pokazala v današnji vojni izredno žilavost in zmožnost. Izostanek prekoceanske trgovine so nadomestili z otvoritvijo novih trgovišč v drugih smereh.

Oznaka veletrgovina omogoča pozabljivost, da so naloge veliko večje kakor zgolj trgovsko udejstvovanje. Trgovine na veliko niso samo tisti del gospodarstva, ki obavlja pakiranje, tehtanje, kontingentiranje, kreditiranje, posredovanje prevoza itd., kar je stvarno do neke meje res trgovsko delovanje, trgovec na debelo mora v mnogih primerih biti hkrati tudi tehnik. Vzemimo na primer, da gre za nakup strojev, ki jih potrebuje od tovarne strojev za izdelovanje orodja. V takem primeru mora trgovec na veliko biti v stanju izbrati pravilne in primerne stroje ter dati tovarnarju vsestransko odgovarjajoče naročilo s podrobnimi navodili. Trgovec strojev na veliko mora biti v stanju svetovati tudi stranki, ki išče strojne naprave, posebno če gre za ureditve novih obratov. Velike trgovske tvrdke razpolagajo celo s samostalnimi tehničnimi uradi, ki imajo strokovnjake za izdelovanje proračunskih predlogov ter načrtov za urejevanja in ustanovitve obratov. Trgovine na veliko, ki se bavijo s trgovino orodja in strojev za izdelovanje orodja, so v sedanji vojni preskrbele in uredile delavnice za vojaške potrebe, prevzele in izvedle ureditve obojevalnih industrij, financirale in izvršile povečanja, moderniziranja raznih tovarn itd.

Najvažnejša funkcija trgovine na veliko med vojno je in ostane držanje blagovnih zalog. S trgovcem na veliko je povezanih veliko dobaviteljev in strank radi mnogo-

terosti blagovnih zalog. To prištedi mnogo poti, medtem ko bi posreden promet povzročil ogromno dela z naročanjem, pošiljanjem, formularji, obračuni itd. Če bi bile trgovine na veliko res nekaj nepotrebnega, bi jih že davno ne bilo več. V stvarnosti spreminjajo produkcijo v oskrbovalne storitve. Bolj kot je komplicirano blago, čim pestrejša in bogatejša je izbira blaga in čim obsežnejše je oddajno omrežje, tem bolj potrebno je posredovalno delovanje trgovine na veliko. Zato jo kličejo v pomoč vedno in povsod tam, kjer je premagovati največje težave.

GOSPODARSKE VESTI

× Oskrba sveta s kruhom. Po statistiki, ki sloni na računih in cenitvah, konzumira naša zemeljska obla 35% kruha in riža od vseh živil. Potrošnja kruha zavzema v prehranjevanju prvo mesto. V Aziji stopa na mesto kruha riž. V Evropi in Aziji stoji potrošnja kruha in riža v nekakšni svetovni povprečnini, medtem ko stoji v Ameriki nekoliko, v Sovjetiji pa precej nad povprečnino. V Afriki in Oceaniji pa se daleko ne doseže svetovne povprečnine. Slednje si je razlagati tako, da živijo v Afriki in Oceaniji bolj primitivni narodi, ki se prehranjujejo večinoma z rastlinsko hrano v manj predelani obliki. V Evropi in Ameriki imajo narodi razen kruha tudi veliko potrošno oplemenitenih živalskih produktov, ki omejujejo uživanje kruha. V Sovjetiji je pa prehranjevalni standard še precej nižek, kar se izraža v velikem konzumu kruha. Oskrbovanje sveta s kruhom je različno. Evropa je v precejšnji meri navezana na uvoz, medtem ko razpolagajo nekateri kontinenti prebitke, kakor na primer Amerika.

* Zatemnitev je potrebna vedno in povsod. To velja ravno tako za podeželje, kakor za mesta. Vsaka, tudi najmanjša luč nudi sovražnim letalcem daleko viden cilj za meta-nje bomb.

POVODNA DEKLICA

Spodnještajerska ljudska pravljica.

Kot malemu otroku so mi pripovedovale moja zlata mamica, dobra babica, darežljive tete ter njihove prijateljice in znanke, pravljico sledeče vsebine:

„Daleč tam za deveto vasjo, kjer se zliva skozi našo vas tekoča reka v glavni tok Spodnje Štajerske, je živela v davni preteklosti kmečka družina s hčerko edinko, ki je bila lepa, pridna in dobra, kakor sam svetopisemski angelček. Odlikovale so jo razen tega tudi vse ostale najboljše lastnosti. Šlo je za deklico najlepših značajnih potez, izredno prikupnega, vsem dopadljivega in nad vse prijetno vplivajočega vedenja. Njena umska nadarjenost ter izredno rana duhovna in telesna razvijenost sta bili občudovani in oboževani daleč naokrog. Bila je čudežna deklica vsestranske popolnosti. Ljudje so pravili, da jo je usoda določila za posebno nadnaravno poslanstvo.

Lep način njenega otroškega življenja je osrečeval starše, sorodnike in znance ter bil od leta do leta popolnejši. Kakor so ljudje občudovali njen razvoj iz dojenčka v otroka in deklico, tako je dala povod za čišlanje in spoštovanje njenih lastnosti v času razvoja iz deklice v mladenko. Že kot petnajstletna je uživala sloves najlepše in najboljše dekline za možitev. Kljub vsemu temu je ta po naravi naravnost razkošno obdarovana deklica živela v vsakem oziru dostojno in neoporečno. Akoravno zvišana po zunanosti, duhovno in duševno nad drugimi, je živela pridno, redno, ne da bi kazala kakoršnekoli slabosti. Svojim staršem je bila vedno in povsod najboljša hčerka in pomočnica. Zanimljivo je bilo, da ji njene sovrstnice niso zavidale niti

njene lepote, niti njenih ostalih odlik, kakor ji tudi mladeniči niso dvorili, da bi se trudili za njeno prijateljstvo ali ljubezen. Ljudstvo je gledalo v njej nekako nadnaravno človeško bitje, ki je pomenilo in prinašalo srečo vsem, ki so prišli z njim v stik.

Vzledna mladenka je stopila ravno v 17. leto svoje starosti, ko se je kopala nekega letnega nedeljskega popoldneva v družbi svojih vaških prijateljic v reki, ki se je liki kače zvijala skozi domačo vas. Kakor je pri mladini v takih primerih navada, tako je vladalo med kopajočimi dekleti tudi takrat veselo razpoloženje. Ugajalo jim je kopanje v osrežujoči vodi ter sončenje na zdravem svežem zraku. Razgovarjale in smejale so se o vsem mogočem ter skakale in plavale po vodi. Predno se je nagnilo sonce, so plavalna vsa dekleta zaključujoč dotično kopanje skupno, ena za drugo, preko reke. Pri plavanju preko edinega tolmana je potegnil isti pred očmi njenih prijateljic čudežno deklico vase in v par trenutkih je izginila v globino.

Ves trud, rešiti ponesrečeno kopalko živo ali utopljeno, je ostal brez uspeha, akoravno reka ni bila niti globoka niti široka. Tudi kot utopljeno je ni naplavila voda.

Zalost svojcev je bila nepopisna. Tragično izgubo edine hčerke, dekleta, ki je dosegla višek telesne in duhovne lepote, niso nikdar popolnoma preboleli. Ljudstvo je pa zatrjevalo, da je predstavljala njena smrt delo stvarstva, ki stori to, kar je pravilno.

Leto dni po zagonetni izgubi čudežne mladenke so se na istem mestu zopet kopale njene prijateljice. Ležale so na soncu ter govorile lepo in dobro o pokojni, ki je postala žrtev valov. Med temi pomenki so usmerjale svoje poglede v tolmun, v katerega je sirota izginila. Pri tem pa iznenadno zagledajo na točki, kjer je voda požrla prijateljico, pri-kazen, ki jih je pretresla in prestrašila do

kosti in mozga. Pokojna, o kateri so govorile, je plavala na vodi v vsej svoji nekdanji lepoti, obračajoč in obnašajoč se v valovju lepo mirno, spretno in sigurno, kakor riba. Točno so spoznala svojo utopljeno prijateljico, videla njen krasen obraz in sijajno postavbo, ne da bi bila pri tem stanju gibati se ali pa spregovoriti kako besedo. Prikazen se je nahajala samo nekaj metrov proč od njih. Kakor v polspanju so sirmela dekleta v čudežno kopalko. Končno se je prikazen obrnila plavajoč v smer proti dekletom, ki so se nahajala na suhem ter jim spregovorila sledeče:

„Usoda mi je določila smrt v vodi. Sedaj sem povodna deklica. To ostanem, dokler ne izumrje moje krvno sorodstvo. V vodi živim ter osrečujem tiste, ki jim je naklonjena usoda. Komur se moram pokazati po navodilih usode, da me vidi, bo izredno srečen na tem in onem svetu. To velja tudi za vas, moje nekdanje prijateljice.“

Po teh besedah, ki so bile popolnoma razločen in spoznan glas utopljene, se je povodna deklica, ki je med govorjenjem ležala na vodi mirna, ne da bi se potapljala, dvignila iz vode nekoliko v zrak, kakor se to vidi včasih pri nekaterih ribah, dekleta so pa pri tem vidla, kako je imela, počeniš pri kolnih navzdol, na mesto človeških nog, obliko in telo zadnjega dela velike vodne ribe, nakar je izginila v globino.

Vsa dotična dekleta so bila pozneje res srečna v življenju. Srečni so bili tudi njeni roditelji, sorodniki in prijatelji, ki so samo v sanjah videli povodno deklico. Povodna deklica se pa nahaja še danes v dotični spodnještajerski reki, ker njeno potomstvo krvnih sorodnikov še ni izumrlo. Od slučaja do slučaja se res pokaže tistim redkim srečnem iz vode za nekoliko trenutkov, ne da bi spregovorila, nakar izgine plavajoč zopet nazaj v vodno globino.“

Umni kmetovalec

Dober hlevski gnoj in njegov pomen

V listu „Wochenblatt der Landesbauernschaft Steiermark“ št. 48 se bavi strokovnjak dr. W. na uvodnem mestu z vprašanjem produkcije čim boljše hlevskega gnoja. Ker je naš stalni sodruknik za kmetijska strokovna vprašanja že v eni izmed zadnjih številik načel vprašanje produkcije dobrega hlevskega gnoja, naj sledijo v naslednjem misli, ki jih je iznesel dr. W. v omenjenem graškem strokovnem listu.

Dr. W. ugotavlja uvodoma, da je z nadaljnjim znižanjem kontingentov umetnih gnojil narasel pomen gospodarskih gnojil, v prvi vrsti hlevskega gnoja. O postopanju s hlevskim gnojem se je že toliko pisalo in govorilo, vendar še uporaba hlevskega gnoja vedno ni dosegla tiste smotrenosti, ki bi jo bilo prav za prav pričakovati. Dejstvo je, da izgubimo pri hlevskem gnoju vsled nesmotrenega postopanja 50 odstotkov vsebovanih

hranilnih snovi. Čudno je, da jemljejo kmetovalci to izgubo tiho na znanje, medtem ko bi se pri umnem ravnanjem s hlevskim gnojem dala ta izguba znižati na približno 20%.

Ako se vprašamo, v čem neki obstoji izredna vrednost gospodarskih gnojil, se nam takoj vsiljuje odgovor, da so ta gnojila (tu sem spada tudi kompost) naši najvažnejši nosilci rastlinskih hranilnih snovi na eni strani, na drugi strani pa so dobavitelji humusa najučinkovitejše sredstvo za popraviljanje naše zemlje. Razlikovati imamo med hranilnim in trajnim humusom. Hranilni humus je hitro se razkrajajoči hranilni vrelec za bakterije in rastline. To je tvorec ogljikove kisline ter je tako odločen za asimilacijo, to je za zgradbo mase rastlin. Trajni humus pa ustvarja kot težko se razkrajajoči sestavni del zemlje zaželjene lastnosti zemlje. V lahki zemlji drži trajni humus vodo, v težki zemlji

nega materiala, še manj pa potrebščin za civalno prebivalstvo.

* Tretja svetovna vojna. Ameriško časopisje piše med drugim tudi že o možnosti tretje svetovne vojne. Če se pomisli, da je ameriški plutokraciji vojna samo dobiček in zaslužek, se ni čuditi, da razmišljajo že o morebitni tretji svetovni vojni, da bi lahko vrgla še več kakor sedanja.

8000 tovarniških zdravnikov imajo v Nemčiji. V taboriščih inozemskih delavcev, ki delajo v Nemčiji, je pa zaposlenih 1600 inozemskih zdravnikov in medicincev.

Cordell Hull se je poslovil

K ostavki zunanega ministra Zedinjenih držav Severne Amerike

Ameriški zunanji minister Cordell Hull (izgovori Hal) je te dni predložil prezidentu Rooseveltu svojo ostavko, ki je bila takoj sprejeta. Hull, ki je dosegel že lepo starost 73 let, se nahaja v bolnišnici in se je torej iz zdravstvenih ozirov umaknil s političnega odra. Mož ni bil nikdar vodilna glava ameriške zunanje politike, reprezentiral je edino zunanega ministra, kajti politiko kot tako je dirigiral sam Roosevelt v skupnosti s svojimi prijatelji iz možganskega trusta. Pred svojim vstopom v zunanje ministrstvo l. 1933 — Roosevelt je takrat po zlomu New Deal-a napravil demokratskemu jugu posebno koncesijo — je bil Hull senator v državi Tennessee. Njegov takratni tekmeč je bil znani podtajnik za zunanje zadeve Sumner Welles. Hullova mladost je bila polna raznih pustolovščin. Kot mladenič je nekeje delal kot drvar in podiral drevje. Pozneje je študiral pravosodje. Kot sodnik je nekoč obsodil svojega lastnega očeta radi tega, ker v sodni dvorani ni vzel klobuka z glave. V vojni s Spanijo je Hull postal pomotoma vojak ter si je kupil naslov stotnika. O njegovih zaslugah se ni nič izvedelo, v ostalem pa le toliko, da je izgubil nekega dne z blagajno svojega regimeta. Kljub temu nikdo v Ameriki ni načel vprašanje njegove časti. Hull se je znal kot pravi Amerikaneč hliniti od glave do nog. Služil je v fiksni ideji, da je možno rešiti probleme narodov s konservativno politiko v zunanji trgovini. V ostalem je bil zastopnik kontinentalnega amerikanizma. Kot mož, ki je bil poročen z židovko, se je popolnoma uvrstil v fronto svetovnega židovstva proti Nemčiji. Hull je bil zanesljiv krmilar Rooseveltove zunanje politike. Njegovi govori, polni hlimbe, so odbijali celo Amerikance. Za politiko Zedinjenih držav ni torej nikakršnega pomena, da je Hull podal ostavko. Sumner Welles ne bo njegov naslednik, ker ga je Hull pravočasno izvagoniral. Kot njegovi nasledniki se imenujejo Stettinius, Byrne, Wallace in Winant.

pa izboljšuje njeno strukturo in obdelovalnost. Jasno je torej, da je gospodarsko gnojilo radi vsebovanega humusa v obeh oblikah tako izredne važnosti. Kdor hoče imeti zdravo zemljo, bo umno gospodaril s hlevskim gnojem. Pravilno dozorel hlevski gnoj vsebuje, ako ga damo srednje 200 metrskih stotov po hektarju, vsakemu hektarju 30 do 40 kg čistega dušika, kar bi odgovarjalo dvema metriskima stotoma dušikovega gnojila. Po vsakem hektarju daje nadalje 50 do 60 kg čistega fosfata, to je 3 metrske stote fosforjeve kisline v obliki umetnega gnojila ter 100 do 120 kg čistega kalija, to je dva metrska stota 50% kalija.

V svojih nadaljnjih izvajanjih zatrjuje dr. W., da je prišel sedaj čas, ko moramo hlevski gnoj in gnojilco poleg drugih živalskih produktov (mleko, meso, voina) smatrati enakovredne ter z njima tudi tako postopati. Doslej sta bila hlevski gnoj in gnojilca „postranska produkta“, odslej pa bomo morali obravnavati oboje pod načelno popolnoma novim vidikom. Tu že imamo paralelo: kakor smo se v kravjem hlevu naučili odpovedi preje v veliki množini razpoložljivih močnih krmil, tako da smo z več in boljše „fundamentalne krme“ dosegli redne storitve, tako se bomo morali v rastlinogojstvu odpovedati močnim krmilom v obliki umetnih gnojil. Tudi tu bomo morali s „fundamentalno krmo“ v obliki umetnih gnojil pridelati izdatne priplodke. Če je bilo možno pri krmiljenju, se mora doseči tudi pri gnojenju. Predpogoj je, da spozna naš kmetovalec vrednost in bistvo gnojenja s humusom, potem se bodo že našla sredstva in pota za nujno zboljšanje gospodarstva z gospodarskimi gnojili.

V sedanjem razdobju vojne gre izključno za to, da pravilno kopicimo gnoj ter ga ne puščamo nepokritega, nenakopičenega na veliki ploskvi, prepričanega samemu sebi. Tako „postopanje“ pač najmanj odgovarja nemali zahtevi, da mora hlevski gnoj ležati nakopičen in dozorevati najmanj šest tednov, še bolj pa tri mesece, preden ga izvozimo iz dvorišča. Kopicenje gnoja je potrebno radi tega, da zavzamejo humus in hranilne snovi najučinkovitejšo obliko in potrebno tvorbaloge. Zato imamo povsod več ali manj dobre možnosti. Do dva metra lahko kopicimo brez vsake tehniške naprave. Druga nadaljnja možnost obstoja v tem, da zberemo producirani gnoj od vseh živali ter ga odpeljemo v znane osipnice na tiste njive, kjer mislimo pridelovati okopavine. Pri kopicenju moramo vsekakor skrbeti, da pronicajoča gnojilca odteka po spodaj podstavljenih dreznatih ceveh, fašinah itd., da se na ta način prepreči tvorba „špeha“, v kolikor ni na razpolago dovolj nastilja. Na ta način vzememo celokupno tekočino ter povečamo množino gnoja.

Dr. W. zaključuje svoja zanimiva izvajanja s sledečimi ugotovitvami: O tehniki gospodarstva s hlevskim gnojem se je v zadnjih letih toliko pisalo in govorilo, da svojih čitateljev ne bi hotel utruditi s kakim ponavljanjem. Važnejše se mi dozdeva, da se kmetijska praksa prepriča o vrednosti gospodarskih gnojil. Kdor čisto teoretično in pozneje praktično pričinja uvidevati, kakšne možnosti se nam odpirajo v smeri ozdravljanja in zavarovanja orne zemlje s humuznimi gnojili, bo našel sam sredstva in pota za pridobivanje, negovanje in uporabo teh tvarin.

Končno še par števil (po „Scheffer-ju“), iz katerih je razviden pravilni čas uporabe hlevskega gnoja:

hlevski gnoj takoj podoran	= 100
po 6 urah	= 97
po 24 urah	= 94
po 4 dneh	= 88

Iz tega sledi, da naj bi se hlevski gnoj na vseh zemljah, ki prenašajo pomladansko oranje, torej zlasti za krompir, izvozil po možnosti šele spomladi in podoral šele spomladi, medtem ko ga je uporabiti na vseh težkih zemljah, ki ne morejo biti brez premrznenja, že radi strukture te zemlje še pred zimo.

* Novi naslovi za „Stajerskega Gospodarja“. Uredništvo „Stajerskega Gospodarja“ se nahaja odslej v Marburgu (Drau), Tegetthoffstraße 12. Oddelek za sprejemanje oglasov je v ulici Tegetthoffstraße 11 (knjigarna NS-Gauverlag, oddelek za razpošiljanje pa v gradu, vhod iz Brandisgasse.

* Smrtno kazen so izvršili dne 21. oktobra 1944 nad Erno Beringer, staro 31 let iz Wiena, ker je po nekem terorinem napadu ukradla nekaj oblačil iz rešene imovine po bombah poškodovanih.

* Demisija poljske emigrantske vlade v Londonu. Stanislav Mikolajczik je odstopil kot predsednik poljskega emigrantskega odbora. S sestavo nove vlade je poverjen dosežani podpredsednik vlade Jan Kwapiński. Ozadje demisije leži v sporih med poljskim vladnim odborom in sovjetsko vlado v Moskvi. Kakor izgleda tudi Kwapiński ne bo v stanju prepričati boljševizacijo Poljske, ki jo po načrtu vršijo Sovjeti v področjih, ki jih imajo zasedene. Poljska je pač končno veljavno izročena na milost in nemilost boljševikom.

* 45. letnica zakonskega življenja. V Rann-Save sta nedavno obhajala 45letnico zakonske skupnosti gospod Gustav in gospa Edith Paidaseh. Jubilant in njegova soproga sta bila v delu za narod vedno v prvih vrstah. Vzgojila in preskrbela sta pet otrok, ki so se s svojimi vnuki udeležili lepe družinske proslave.

* Tja, kjer vlada mir in tišina. V Schildau-u, Kreis Hirschberg, Schlesien, je zapustil svoje, prijatelje in znance ter za vedno zatislil svoje dobre oči, naš naročnik in rojak, gospod Johann Blaschitz, star komaj 62 let. Popojni je bil rodom in doma iz Sell-a, Kreis Rann. Pokopali so ga v Schildau-u, daleč proč od njegove ožje domovine Spodnje Stajerske, ki jo je ljubil in čislal. Njegovo smrt obžalujejo žena Josefina, sina Karl, Vinzenz, hčerka Rosalia, brata Josef in Franz ter rejnec Andreas Osimz s svojo ženo Ano. Ljubili in spoštovali so ga pa tudi ostali sorodniki, prijatelji in znanci.

* Stalin je izdal navodila Šubašiču. O sestanku Stalin-Molotov-Tito-Šubašič poroča sovjetska poročevalnica sledeče: „Ugotovila se je potreba ustanovitve složne jugoslovanske vlade na podlagi dogovorov z Titom. Soške vlade na podlagi dogovorov z Titom. Sožitje vse demokratske sile za federativno Jugoslavijo.“ Razen tega se je seznanilo o prizadevanjih takozvanega „finančnega ministra“ Titove vlade za priznanje pravice do Trsta, medtem ko je že predhodno objavil, da želi priklopiti v sestav bodoče sovjetske Jugoslavije vso Makedonijo. Kakor izgleda, je Moskva pripravljena, dati Titu vse, kar si zaželi, medtem ko ga Anglo-Amerikanci puščajo na cedilu in mu ne pošiljajo niti voj-

MALE VESTI

* **Odpirajte okna pri letalskih alarmih!** Izkušnja uči, da je možno v velikih primerih pri padanju sovražnih letalskih bomb očuvati šipe na oknih, če so ista odprta. Šipe na odprtih oknih se zdrobijo navadno le tedaj, če pade bomba v bližini, medtem ko jih ne zdrobi značilni pritisk nekoliko oddaljeno eksplodirajočih bomb, ako so okna odprta.

* **Čuvajte živila pred letalskimi napadi!** Kakor gledajo gospodinjice, da si pred letalskimi napadi očuvajo oblačila in ostale predmete, tako morajo skrbeti tudi za ohranitev živilskih zalog. Izkušnje so pokazale, da so se celo pri velikih bombnih poškodbah razmeroma dobro ohranile stvari, ki so se nahajale po raznih skrinjah, zabojih itd. Zato ne kaže shranjevati živila v papirnatih vrečah. Shraniti jih je v kakih pločevinastih skatljah ter dati v zaboje. Maslo in mast ter druge masti je dobro shraniti po možnosti v letalsko-zaščitni prtljagi v posodah, kjer se ne pokvari. V zaščitno prtljago sliši tudi nekaj sladkorja in čaja. Priporočljivo je, da se v večjih stanovanjih razdeli zaloge živil v razne prostore.

* **Dajte jedilni pribor v letalsko zakloniško prtljago!** Pri prehranjevanju po bombah poškodovanih nastopijo večkrat težave radi pomanjkanja posode in jedilnega pribora. Temu je pomoč v tem, da je treba imeti v letalsko zaščitni prtljagi vedno tudi žlice, vilice, nož in krožnike.

* **Pazite na bombe, ki niso eksplozivne.** V Althodisu je vsled neprevidnega ravnanja z neeksplozivno letalsko bombo našlo smrt šest oseb. Ta primer naj služi v svarilen vzgled, da se ni približevati, še manj pa dotikati iz sovražnih bombnikov izstreljenih bomb, ki so odpovedale in niso eksplozivne. Vsak tak primer, v kolikor ga oblasti že niso opazile, je nemudoma prijaviti prvemu organu državne, strankine ali vojaške oblasti, do postavitve straže pa onemogočiti vsak dostop ter preprečiti približevanje vsem morebitnim radovednežem. Mladina, posebno fantiči in fantje, pa naj opustijo svojo radovednost in tudi skrivaj naj ne ogledujejo neeksplozivne bombe, ker je to še veliko življenjsko nevarno, kakor vsako drugo strelno ali razstrelilno orožje.

* **Nov grob vrle Spodnještajerke.** V preseljeniškem taborišču Sternberg, Kreis Frankfurt an der Oder, je umrla, stara 80 let, gospa Elisabeth Lore, rodom in doma iz Kreisa Rann. Blago ženo, ki jo je zadela smrt na njen imendan, so položili v grob na mestnem pokopališču v Sternbergu.

* **Smrt za domovino.** V Ankensteinu so položili k večnemu počitku Pg. Josef Strainschak-a, ki je postal žrtve zahrbtnega umora tolp. Pokojnik je bil vodja urada v Ortsgruppe Ankenstein. Od obdrtim grobu sta se od pokojnika poslovila Kreisführer Bauer in Ortsgruppenführer Frank.

* **Božični vojno-poštni paketi za naše vojake.** Vsak vojak dobi dvakrat po eno marko za sprejem vojno poštnih paketov iz domovine. Vsak paket lahko tehta 500 gramov. V interesu naših bojevnikov je, da se jim na dobljene Feldpostmarke pošlje to, kar jim bo največje koristi, da se izkoristi razmeroma skromna teжина paketa. V prvi vrsti je gledati, da dobijo naši fantje od svojcev letnemu času primerne stvari kakor so na primer kake tople rokavice, zapetnice itd., v kolikor bi se take stvari še lahko napravilo iz kakih starih volnenih in nerabnih predmetov. Izdela se jih pa lahko tudi iz kakega krzna. Upoštevat i in izpolniti je pa seveda po možnosti tudi osebne želje naših frontnih bojevnikov. Razen tega so kakšni domači keksi tisto, kar se drži in še vedno lahko speče. Srčnih daril v obliki kakih slik ali podobno tudi ni pozabiti, kakor ne škoduje vložiti v paket kako stvarco, ki spominja na Božič.

* **Objavljanje božičnih in novoletnih voščil v „Štajerskem Gospodarju“.** Vsled totalne vojne vpostave, ki zahteva tudi štedenje s prostorom, nam v letošnji božični številki našega lista žal ne bo možno objavljati božičnih in novoletnih voščil, kakor smo jih prinesli za vojake s front in zaledja ter za rojake, ki živijo v ostalih delih Nemčije, v lanskoletni božični izdaji. Zato prosimo naše naročnike, bralce in prijatelje, da nam letos ne dostavljajo tozadevnih dopisov, ker bi ostali brezpredmetni.

* **Nakup zimskih rokavic.** V smislu obstoječih prepisov spada nakup zimskih rokavic med tiste predmete, ki so pod zaporo. V splošnem se torej lahko kupi zimske rokavice samo na Bezugscheine, ki se pa izdajo samo v nujnih in važnih primerih. Na punkte lahko kupijo zimske rokavice samo tisti moški in ženske, ki so imejitelji takozvanih Zusatzkleiderkart za težke poškodovance po bombah, nadalje noseče žene, fantje in dekleta ter tisti, ki imajo Kleiderkarte s pravico do nakupa pred rokom. Nakup zimskih rokavic za fante in dekleta ter male otroke je možen na veljavne punkte njihovih Kleiderkart.

* **Trgovci premoga dobivljajo po nujnosti.** Stranke večkrat naprošajo svoje delilce premoga za dobavo letno pristojajoče količine premoga. To se godi v mnogih primerih tudi v slučajih, ki imajo potrošniki še dovolj premoga doma v kletih. Opozarja se potrošnike, da imajo razdeljevalci premoga nalog, oskrbovati v prvem redu najnujnejše potrebe, ozirajoč se pri tem na vojno gospodarstvo.

* **O prevozu prehrane iz Gau-a v Gau.** V šestem vojnem letu je samo v omejenem obsegu možno prevažati kmetijske pridelke iz Gau-a v Gau. Reichsnährstand poroča, da se ne bo dalo prevažati prebitke posameznih kmetijskih pridelkov iz aktivnih v pasivna področja. To velja posebno za pšenico, ki se bo uporabila v Gau-lh, ki so jo pridelali. Pa tudi sočivja se ne bo prevažalo na preveč oddaljena tržišča.

* **Čitajte in zasledujte uradne razglase,** ki jih objavljajo časopisi! S tem ne boste prezrili vaših ugodnosti in vaših obvez. Eno kakor drugo je važno in v interesu vsakega posameznika.

* **Odbori za vojno škodo pri gospodarskih zbornicah.** Reichswirtschaftskammer je odredila, da se po vseh gospodarskih zbornicah Gau-ov ustanovi odbore za vojno škodo, v kolikor se to doslej še ni zgodilo. Namen je, podpirati obrate v ukrepah, ki jih je podzveti v odpravljanju in olajševanju vojnih poškodb.

* **Plenjenje se kaznuje s smrtjo.** Kdor si prisvoji kako stvar, izkoriščajoč letalske napade, pa naj si gre samo na hlačni gumb, ga smatrajo roparjem ter zapade neusmiljeno smrtni kazni, ki se takoj izvrši. Ta strogost je potrebna, če se pomisli, da ležijo po letalskih napadih predmeti izbombardiranih in ponesrečenih ljudi brez straže po ulicah in cestah in da se vse to ne more takoj spraviti na varno. Ne dotikajte se nikakega predmeta, pa naj ima kako vrednost ali ne!

* **Pet let težke ječe za neprevidno sestavljeno pismo.** Sodišče v Grazu je obsodilo na pet let težke ječe 42-letno omoženo Josefino Jost iz Graza, ker je pisala nekemu na fronti se nahajajočemu sorodniku pismo, ki bi bilo lahko povzročilo napačno sliko o držanju zaledja ter vplivalo vznemirjajoče.

* **Kaznovano povzročanje umetnih splavov.** Sodišče v Wenu je obsodilo na osem let težke ječe 42-letno Roxo Mansfeld iz Wolkersdorfa, ker je od poletja 1940 ter od jeseni 1943 do marca 1944 v svojem stanovanju v Znaimu povzročila raznim ženskam umetne splave. Dve leti težke ječe je dobila pred istim sodiščem 58-letna Agnes Frank, ker ji je dovedla tri noseče žene.

* **Smrtna kazen za plenitev.** Radi tatvine in sleparij večkrat predkaznovani 41-letni mesarski pomočnik Jakob Scheruga iz Unterberga pri Witscheinu (Kreis Marburg-Land)

je ukradel iz stanovanja svojega svaka, ki ga je porušila letalska bomba, stroj za striženje, biviški pribor s čopičem, ženski krznen ovratnik, paket cigaret in še druge predmete, ki v celoti niso predstavljali velike vrednosti, bili so pa v današnjem času za poškodovanca občutni in nenadomestljivi. Oškodovanec se je v času dejanja nahajal v bolnišnici, njegova žena je pa bila noseča in radi bombnih poškodb preseljena Sodišče v Marburgu (Drau) je Scherugo obsodilo kot roparja in ljudskega škodljivca na smrt.

* **Diplomati med seboj.** V diplomatski četrti mesta Rim je takozvani „zunanj minister“ Tita osebno in dejansko vrgel dosedanjega jugoslovanskega poslanika iz poslaniškega poslopja, pri čemur je prišlo do pretepa in ranjenja bivšega poslanika. Titov zunanj minister je pri tej priložnosti odredil svoji osebni straži, da je stopila v akcijo, ki se sestoji iz samih težko oboroženih, s sovjetsko zvezdo okinčanih mož.

* **Tudi prepis (kopija) predstavlja dokument.** Glasom ugotovitve najvišjega sodišča je smatrati dokumentom tudi prepise ali kopije kakega dokumenta v smislu pravnih predpisov. Ker predstavlja po zakonih račun dokument, je v smislu gornje razlage smatrati tudi kopijo računa kot dokument.

* **Alexander zamenjal Wilsona.** Glasom poročil agencije Reuter je postal general Alexander vrhovni poveljnik v Sredozemskem prostoru. S tem je postal naslednik generala Wilsona, ki je prevzel vodstvo vojaške misije v Washingtonu. General Harold Alexander je bil hkrati povišan maršalom. Poveljnik 15. zavezniške armadne skupine v Italiji je postal generalni lajtnant Mark Clark.

To in ono

December — mesec prehoda

December — po našem štetju zadnji mesec v letu — je bil pri Rimljanih deseti mesec v letu. Odtod tudi njegovo še danes ohranjeno ime. Je mesec prehoda med jesenjo in astronomsko zimo in je torej (z astronomskega vidika) predstavnik dveh letnih časov. Kot zaključek jeseni je to mesec najkrajših dni in najdaljših noči. To opazujemo od dneva do dneva zlasti v popoldanskem času, ko se kmalu po tretji uri pričenja mračiti. To traja tako do božičnega večera. V tem času se poslavljajo tudi zadnja živa bitja, ki redno prezimujejo v spanju podobni otrpnelosti. Tudi zadnje, pozno jesenske rastline zaključujejo svoje vidne znake življenja. Izgleda, kakor da je vsa narava postala mrtva, kar se nam še posebno dozdeva, ako že zgodaj zapade sneg, kar se v naših krajih kaj rado dogaja.

In vendar bi se zelo motil, če bi kdo resno mislil na popolno smrt v naravi meseca decembra. Narava sploh ne pozna stanja, ki ga splošno označujemo kot smrt. Tudi v tem mesecu gre večni tok življenja svojo pot naprej; le oblika je druga, oziroma, le kaže se v gotovih slučajih človeku drugače. Poglejte na primer divji kostanj in razno drevje ter grmičevje tam zunaj v gozdu ali sploh na prostem in opazili boste tudi že v tem mesecu nežno brstje, ki kljubuje tudi najhujšemu mrazu. Da življenje tudi v zimskem času ne pozna smrti, nam izpričujejo tudi oba tečaja naše zemlje, kjer se še tudi pod ledeniki nahaja življenje. Na južni poltli se v tem času spomlad bliža poletju. Sicer pa poznamo tudi v bližini naših krajev pokrajine v zelenju in cvetju. Tako je mesec december mesec splošnega prerodenja v naravi. Kar je tekom leta odslužilo svojemu namenu, odpade in se pretvori v spotečje novega življenja. Je torej december pravzaprav mesec pretvorbe in spotečja novega življenja, je podlaga namenu mu sledečih mesecev, ki to prvotno nalogo decembra vsak po svojem dopolnjujejo. Meteorološko pa tudi sicer utegne biti letošnji december še prav posebno zanimiv. P.

OSRAM

*macht vieles leichter:
— auch das
Wirtschaften.*

Wenn OSRAM-Lampen setzen den
einmalige Kohle erzeugten Strom wirk-
sam in Licht um, ihre praktische Licht-
Wirtschaftlichkeit wird erhöht, wenn
Sie leuchten und Lampen möglichst
zweimal im Vierteljahr vom lichts-
schluckenden Staub säubern.

OSRAM:

*viel Licht für
wenig Strom!*

**Brand-
wunden**

richtig behandeln! Nicht ver-
kleinern! Reinigung der Wun-
de und ihre Versorgung mit
Tannin-Präparaten wird sonst
erschwert. Wer **TEBEGE**, das
auswärtige Tannin-Brand-Ge-
lee bereithält, leistet einen
Beitrag zum Lultschutz, der
sehr wichtig sein kann!

TEBEGE AUS DER APOTHEKE**Geschäfts-Anzeigen**

Überleitungsanzeige. Tierarzt G. Zava-
dilik ist übersiedelt in die Bismarck-
straße Nr. 1, 1. Stock, Marburg/Drau.
8401

Die Färberei und chem. Reinigungsan-
stalt Ludwig Zintheuer, Marburg/Dr.,
teilt ihren geschätzten Kunden mit,
daß sich ab Montag, den 20. Novem-
ber, die Annahmestelle im Betrieb,
Lederergasse 21, befindet; und Klei-
dungsstücke zum Färben und chem.
Reinigen entgegengenommen werden.
8369

Erfolgreiche Russen- und Schwabenbe-
kämpfung überhimmelt Schädlingsbe-
kämpfungsanstalt A. Streit, Wien II,
Tandelmärktgasse S. Tel. A 47-0-86.
860

Neues Pulver für Wuche und
Mästung d. Schweine
REDIN
mit garantiertem Erfolg

Zentraldrogerie **EMIL THÜR**
Marburg (Drau), Herrergasse 33

Unsagbar schwer traf uns
die schmerzliche Nachricht,
daß unser einziger, innigst-
geliebter, unvergeßlicher Sohn,
Gatte und Vater

Josef Fischer
Jäger-Dolmetscher

im Alter von 20 Jahren am 1. Ok-
tober 1944 an der Südostfront ge-
fallen ist.

Marburg/Drau, Graz-St. Peter, Ja-
kobstal i. d. B., 23. Novemb. 1944.
In tiefster Trauer: Josef u. Johanna
Fischer, Eltern; Luisi Fischer, geb.
Lammer, Gattin; Jekeri, Söhnchen;
Maria Lammer, Schwiegermutter, u.
alle übrigen Verwandten. 733

Schmerz erfüllt geben wir
die traurige Nachricht, daß
unser innigstgeliebter und
unvergeßlicher Gatte u. Vater, Herr

Johann Petschownik
Lokomotivführer

im Alter von 59 Jahren einem
feindlichen Luftangriff zum Opfer
gefallen ist. Das Leichenbegängnis
findet Donnerstag, den 23. Novem-
ber 1944, auf dem Magdalena-Fried-
hof in Drauweller statt. 730

Marburg/Drau, Franz bei Cilli, am
24. November 1944.

In tiefster Trauer: Josefine, Gattin;
Maria, Tochter, und alle übrigen
Verwandten.

Mit schwerem Herzen geben wir
die traurige Nachricht, daß unser
innigstgeliebter und unvergeßlicher
Gatte, Vater, Bruder, Schwager u.
Onkel, Herr

Ignaz Stebich
Eisenbahner i. R.

uns nach langem, schwerem Leiden
im Alter von 59 Jahren am 24. No-
vember für immer verlassen hat.

Waldbendorf, Marburg/Drau, Jör-
gendorf, Liebendorf, Klappendorf,
Steinberg, am 26. November 1944.

In tiefer Trauer: Theresie, Gattin;
Anny, Tochter; Jakob, Johann, An-
ton und Laurenz, Brüder; Franz
Matiaschitz, Stiefbruder; Anna
Tschuch, Tante; Johann Tschuch,
Onkel; Johann Kokol, Onkel; Fami-
lien Stebich, Mikl, Glaser, Kokol,
Leich, Sawatz, Schum, Gomiltschek
und alle übrigen Verwandten. 740

Schmerz erfüllt geben wir
Nachricht, daß unser innigst-
geliebter Bruder, Onkel und
Schwager

Stanislaus Hudschar
Gebirgsjäger

im Alter von 23 Jahren am 24. Ok-
tober 1944 an der Südostfront den
Heldenod gefunden hat. 738

Witschein, Niederkellerndorf, Völ-
kermarkt, am 20. November 1944.

In tiefer Trauer: Franz und Alois,
Brüder; Angela und Maria, Schwe-
stern; Ferdinand Heblsch, Schwager,
und alle übrigen Verwandten.

In tiefstem, unsagbarem
Leid geben wir die traurige
Nachricht, daß mein unver-
geßlicher, herzenguter Gatte bzw.
unser Vater, Sohn, Bruder, Schwie-
gervater und Schwager

Johann Sewer
Gefreiter

im Alter von 24 Jahren am 3. Ok-
tober 1944 an der Südostfront ge-
fallen ist. Das beste Herz hat auf-
gehört zu schlagen.

Friedau, am 26. November 1944.

Schmerz erfüllt: Rosalie, Gattin; Je-
hann, Sohn; Theresie Sideritsch,
Mutter; Josef, Franz und Alexander,
dzt. im Felde, Brüder; Markus Sivi-
totti, Schwiegervater; und Stephanie
Sivittoti, Schwägerin, sowie alle
übrigen Verwandten. 737

Schmerz erfüllt geben wir
allen die traurige Nachricht,
daß unsere innigstgeliebte
Gattin, Mutter u. Großmutter, Frau

Klothilde Leonardon
geb. Lawron'schitsch

im Alter von 47 Jahren einem
Luftangriff zum Opfer gefallen ist.
Sierntal, 16. November 1944.

Peter Leonardon, Gatte; Justine und
Sylvia, Töchter; Malka, Enkelin, im
Namen aller Verwandten. 8362

In tiefstem Schmerz geben
wir die traurige Nachricht,
daß mein innigstgeliebter
Gatte, unser Sohn, Schwiegersohn,
Bruder, Schwager und Onkel

August Bukawet
Grenadier

im Alter von 27 Jahren am 16. Sep-
tember 1944 an der Ostfront ge-
fallen ist. 731

Marburg/Drau, Luttenberg, am
22. November 1944.

In tiefer Trauer: Karoline Buka-
wetz, geb. Ottschko, Gattin; Elsa-
beth und Markus Bukawetz, Eltern;
Maria und Johann Ottschko, Schwie-
gereltern, u. alle übrige Verwandt.

Schmerz erfüllt geben wir
die traurige Nachricht, daß
unser geliebter Gatte, herz-
enguter Vater, Sohn und Bruder

Stanislaus Stoschir
Matroso

bei einem feindlichen Luftangriff
den Tod gefunden hat.

Cilli, Schönstein, Waraschin, am
13. November 1944.

In tiefster Trauer: Milana Stoschir,
geb. Spoglitsch, Gattin; Anna und
Aloisia, Kinder; Josefine u. Johann
Zorkavnik, Eltern; Rudolf, dzt. im
Felde, Bruder; Anna, Schwester;
Juliane Spoglitsch, Schwiegermutter,
und alle übrigen Verwandten.

Unerwartet und schwer-
traf uns die traurige Nach-
richt, daß unser guter Sohn
und Bruder

Gottfried Kossi
Gefreiter

im Alter von 19 Jahren am 25. Sep-
tember 1944 an der Ostfront den
Heldenod gefunden hat.

Zesendorf bei Luttenberg, im
Oktober 1944.

In tiefster Trauer: Gottfried und
Aloisia Kossi, Eltern; Alois und
Anton, Brüder, sowie die übrigen
Verwandten.

Wir geben die traurige Nachricht,
daß uns unsere liebe Mutter, Groß-
mutter und Tante, Frau

Theresia Turiak
geb. Rebernik

am Samstag, dem 16. November
1944, nach langer, schwerer Krank-
heit im 73. Lebensjahr für immer
verlassen hat. Die Beerdigung fand
am 22. November 1944 in Wind-
ischgraz statt. 732

Cilli, Windischgraz, Reifalng, am
22. November 1944.

In tiefer Trauer: Edmund, Alois u.
Josef, Söhne, und alle übrigen
Verwandten.

In unermeßlichem
Schmerz gebe ich die
traurige Nachricht, daß
meine liebe, goldige Muttl,
Frau

Fanny Stante

einem feindlichen Luftangriff
zum Opfer gefallen ist.

Cilli, am 23. November 1944.

In tiefer Trauer: Maria Stante,
Tochter, sowie alle übrigen
Verwandten. 883

Unsere liebe Mutter, Groß-
mutter usw., Frau

Amalia Cilenschek
geb. DRUSCHKOWITSCH

hat uns am Samstag, den 18.
November 1944, nach längerem
schwerem Leiden, versehen
mit den hl. Sterbesakramen-
ten, im Alter von 72 Jahren,
für immer verlassen.

Wir legen sie zur ewigen
Ruhe auf dem Friedhofe in
Leonhard i. d. B. am Montag,
den 20. November 1944.

Leonhard i. d. B., Marburg,
Nisch, 22. November 1944.

Die trauernden
Hinterbliebenen.

742

Schmerz erfüllt geben wir
die traurige Nachricht,
daß unsere innigstge-
liebte, herzengute Gattin,
Mutter, Tochter, Schwester
und Schwägerin, Frau

Hilde Jelnikar
geb. TURK

uns bei einem Fliegerangriff
entrisen wurde.

Sie wurde in aller Stille am
Franziskaner Friedhof in
Drauweller zur letzten Ruhe
gebettet.

Die Seelenmesse wird am
Donnerstag, den 29. November
1944, um 7 Uhr früh, in der
Franziskaner Kirche gelesen.
Marburg-Dr., 27. Nov. 1944.

In tiefster Trauer:
Josef, Gatte; Josefine und Bo-
ris, Kinder, und alle übrigen
Verwandten. 741

In tiefstem Schmerz ge-
ben wir die traurige
Nachricht, daß unser ge-
liebter, herzenguter Sohn,
Bruder, Schwager und Onkel

Martin Podtschedenschk
Grenadier

im blühenden Alter von 28
Jahren, auf seinem Geburts-
tag, am 10. November 1944, in
Ostpreußen gefallen ist.

Ponigl, Cilli, Marburg,
Agram, am 23. November 1944.

In tiefer Trauer: Martin und
Agnes geb. Arsenschek, El-
tern; Johann, Jakob, Josef,
Brüder; Theresie, Ludmilla,
Loloi, Franziska, Schwestern;
Antonia, Agnes, Großmütter;
Djuro, Schwager; Marie,
Schwägerin; Milan, Marian,
Milenkica, Neffen und Nich-
ten, und alle übrigen Ver-
wandten. 882

OGLASUJTE!

• Planeti meseca decembra. Merkur je me-
seca decembra neviden. Večerno svetlobo da
slej kakor prej Venera, Marsa ni možno vi-
deti. Jupiter izhaja proti sredini meseca ob
poldni, stoji v znaku leva, medtem ko stoji
Saturn dne 29. decembra v opoziciji all proti-
sinju k soncu. To se pravi, da tvorijo ravno
črto: sonce, zemlja in saturn. Saturn je torej
viden vso noč in stoji v znaku dvojkov. Za-
nimivo je srečanje meseca z Jupitrom in po-
sebnost z Venero, kar se zgodi dne 8. in 18.19.
decembra.

• Tudi v Egiptu so si že v laseh. V Londonu
so gospodarski in politični krogi zlovoljni
radi potovanja egiptovskega industrijalca
Ahmed Abud Paše v Zedinjene države Se-
verne Amerike v svrhu gradnje velike elek-
trarne pri Asuanu v Egiptu, za kar potrebuje
Egipt kapital in strokovnjake. London se pač
zaveda, da segajo ameriški kapitalisti načr-
no tudi po egiptovskem tržišču, kjer namera-
vajo izriniti angleški kapital.

Kl. Anzeigen**Verkäufe**

Schwerer, 2 Jahre
alt. Mengst zu ver-
kaufen. Julie Pas-
kolo, Witschein,
Post Konigund.

Offene Stellen

Gesucht wird an-
ständig, Winterar-
beits mit 3-4 Ar-
beitskräften, 1. Wei-
garten i. d. Nähe
Marburgs, Anzu-
gen Wagnerl Frau
in Marburg, Tegeli-
hoffstraße 69.

Einfacher Gärtner,
verheirat., 1. Lun-
dgt im Stadtfeld
Marburg ges. Woh-
nung vorhand. An-
ton Sulkowski, Tre-
sternitz 23. 734-6

Heirat

Grundbesitzer, 50
Jahre alt, 180 cm
groß, ledig, dun-
kelblond, fesch,
möchte Landwirtin,
auch Witwe, mit
großerer Landwirt-
schaft zwecks Eie-
kennenlernen. Zu-
schrift u. „Grund-
besitzer“ an die
M. Z. Marburg/Dr.
708

Arbeiter, 23 Jahre
alt, ledig, wünscht
mit Fräulein oder
Frau in Ehebe-
ziehung zu treten.
Zuschriften u.
„Stille Weihnacht“
an die M. Z.
739-12

Verloren

Horren-Lederhand-
schuh am 19. No-
vember von der
Anastasia-Grün-
Gasse 3 bis Nikolai
verloren. Gute Be-
lohnung. Fritz Swen-
schek, Anastasia-
Grün-Gasse 3,
Brunndorf, 735-13

Am 27. Nov. wur-
den von der
Eisenhandlung
Andraschitsch,
Schmidplatz bis
Weinbaugasse
4 Zuckerkarten
auf den Namen
Anton, Angela,
Anton und Chri-
stine Gmeiner,
wohnhaft Radisel
24 bei Schleinitz,
verloren. Abzu-
geben b. Fund-
amt gegen Beloh-
nung. 743-13